

บทความวิจัย

เรื่อง ความคิด ความเชื่อของชาวญี่ปุ่นต่อสิ่งมงคลสำหรับพกพา

โดย

นางสาวธิดารัตน์ ชัยปลัด

รหัสนักศึกษา 05570736

บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตร์บัณฑิต

สาขาวิชาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2560

ลิขสิทธิ์ของสาขาวิชาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ชื่อเรื่อง	ความคิด ความเชื่อของชาวญี่ปุ่นต่อสิ่งมงคลสำหรับพกพา
ผู้ศึกษา	นางสาวธิดารัตน์ ชัยปลัด รหัสนักศึกษา 05570736
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์คมกฤช อุ่ยเต็กเค่ง
สาขาวิชา	เอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์
ปีการศึกษา	2560

บทคัดย่อ

บทความวิจัยเรื่องความคิด ความเชื่อของชาวญี่ปุ่นที่มีต่อสิ่งมงคลสำหรับพกพา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงรูปแบบ ความเป็นมา และพิธีหรือวิธีการใช้สิ่งมงคลสำหรับพกพาของชาวญี่ปุ่น ซึ่งสิ่งมงคลสำหรับพกพาของชาวญี่ปุ่นนั้นมีมาตั้งแต่โบราณจนถึงปัจจุบัน แบ่งออกเป็นสิ่งมงคลพกพาที่เป็นของใช้ สิ่งมงคลพกพาที่เป็นของกิน สิ่งมงคลพกพาที่เป็นเครื่องประดับ และสิ่งมงคลพกพาที่เป็นเครื่องราง จะนิยมพกติดตัวเอาไว้เพื่อความโชคดีและสำหรับป้องกันภัย รวมไปถึงศึกษาความคิด ความเชื่อของชาวญี่ปุ่นที่มีต่อสิ่งมงคลสำหรับพกพา

ผลการวิจัยพบว่า ความคิด ความเชื่อที่แฝงอยู่ในสิ่งมงคลสำหรับพกพาได้รับผลมาจากความเชื่อจากตำนานของศาสนาชินโตในบันทึก โคะจิกิที่แบ่งออกเป็นความเชื่อเรื่องเทพเจ้าและมลทินบริสุทธิ์ ความเชื่อเรื่องความเป็นสิริมงคลและความเป็นอัปมงคลซึ่งเป็นความเชื่อพื้นฐานของชาวญี่ปุ่นมาช้านาน ความเชื่อเรื่องสัตว์จากคำสอนของศาสนาชินโตที่ให้ความสำคัญและเคารพธรรมชาติ และสามารถสะท้อนความคิดทางด้านสังคมผ่านสิ่งมงคลสำหรับพกพาตามสภาพสังคมแต่ละยุคสมัย และความคิดทางด้านเศรษฐกิจที่ถูกถ่ายทอดผ่านสิ่งมงคลพกพาในเรื่องของการกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศญี่ปุ่น ถึงแม้ว่าประเทศญี่ปุ่นจะมีความเจริญก้าวหน้าแต่เรื่องความคิดความเชื่อต่างๆไม่ได้เลือนหาย ในปัจจุบันสิ่งมงคลสำหรับพกพาเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงความคิด ความเชื่อของชาวญี่ปุ่นได้เป็นอย่างดี

คำสำคัญ : ความคิดความเชื่อญี่ปุ่น, สิ่งมงคลสำหรับพกพา, ศาสนาชินโต

1. บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

คนญี่ปุ่นเชื่อกันว่าเมื่อประมาณสองพันปีมาแล้วมีเทพบุตรและเทพธิดาชื่ออิซานางิและอิซานามิทั้งสองได้ให้กำเนิดเกาะญี่ปุ่นขึ้นมาก่อนแล้วจึงเกิดดวงอาทิตย์ดวงจันทร์และเทพยดาต่างๆ อีกเป็นจำนวนมากต่อจากนั้นก็เกิดบุตรหลานสืบต่อมาเป็นชาวญี่ปุ่นส่วนดวงอาทิตย์นั้นเชื่อกันว่าเป็นต้นวงศ์ของพระเจ้าจักรพรรดิคนญี่ปุ่นถือว่าตนเองเป็นเทวดาโดยชาติกำเนิดด้วยเหตุนี้ความเชื่อดังกล่าวคนญี่ปุ่นจึงถือว่าตนเองประเสริฐกว่าชนชาติอื่นใดในโลกจากการที่ญี่ปุ่นได้รับความเจริญทางวัฒนธรรมมาจากเกาหลีและจีนเป็นส่วนใหญ่จึงมีอิทธิพลอย่างลึกซึ้งต่อแนวความคิดและการดำเนินชีวิตของชาวญี่ปุ่นศาสนาชินโตหรือลัทธิชินโตเป็นศาสนาประจำชาติของชาวญี่ปุ่นอันเกิดจากการนับถือธรรมชาติและ การนับถือภูติผีในหมู่ชาวญี่ปุ่นสมัยโบราณ

ศาสนาชินโตได้รับการนับถือว่าเป็นศาสนาประจำชาติในปีพ.ศ.๒๔๑๑ แม้ว่าศาสนาชินโตจะไม่สนใจในเรื่องชีวิตในชาติหน้าเหมือนศาสนาพุทธแต่ศาสนาชินโตก็สามารถผสมผสานกับศาสนาพุทธได้อย่างราบรื่นศาสนาชินโตมีข้อกำหนดในเรื่องพิธีการและการปฏิบัติตนตามธรรมเนียมไม่มีการสอนเรื่องบาปบุญคุณโทษแต่การไหว้ผีบรรพบุรุษเป็นสาระสำคัญที่สุดของศาสนาชินโตศาสนาชินโตเป็นบ่อเกิดของความเชื่อต่างๆของชาวญี่ปุ่น (เพ็ญศรีกาญจ โนมัย, 2524 : 11) รวมไปถึงความเชื่อในเรื่องของสิ่งมงคลอีกด้วยปัจจุบันประเทศญี่ปุ่นแม้จะเป็นประเทศที่มีความเจริญก้าวหน้าแต่ก็สามารถประยุกต์ความเชื่อในเรื่องของสิ่งมงคลกับวัฒนธรรมของญี่ปุ่นในปัจจุบันได้อย่างกลมกลืน

ความเชื่อเรื่องสิ่งมงคลของชาวญี่ปุ่นนั้นมีมาตั้งแต่สมัยโบราณมีรากลึกกลงไปในประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของชาวญี่ปุ่นคำว่า “สิ่งมงคล” (engimono) ความหมายตามภาษาญี่ปุ่นหมายความว่าสิ่งที่นำมาซึ่งความโชคดีนำมาซึ่งความสุขและรอดพ้นจากภัยต่างๆ สิ่งมงคลในญี่ปุ่นมีความหลากหลายแตกต่างกันไปในแต่ละพื้นที่ในญี่ปุ่นเป็นทั้งสิ่งของที่นำมาสวมใส่และของตกแต่งบ้านเป็นสิ่งของให้เพื่อเป็นการแสดงความยินดีและเป็นของที่ระลึกตามสถานที่ต่างๆชาวญี่ปุ่นเชื่อในเรื่องความ โชคดีและ โชคร้ายจึงไม่ใช่เรื่องแปลกที่ชีวิตประจำวันของคนญี่ปุ่นจะมีเรื่องของ “สิ่งมงคล” เข้ามาเกี่ยวข้องอยู่ในวิถีชีวิตมากมาย

สิ่งมงคลหรือภาษาญี่ปุ่นเรียกว่า “เองจิ” นั้นมีความหมายตามตัวอักษรว่า “ทำให้เกิดมงคล” (กิ่งดาว ไตรยสุนันท์, 2553 : 13) จะรวมถึงของประดับตกแต่งบ้านเครื่องเช่น ใหว้อาหารตุ๋กดา รวมถึงสิ่งของสำหรับพกพาล้วนเป็นสิ่งมงคลทั้งสิ้นสำหรับชาวญี่ปุ่นแล้วสิ่งมงคลคือสิ่งที่ถือว่าเป็น

มงคลไม่ใช่เพียงแค่เฉพาะวัตถุสิ่งของเท่านั้นยังหมายรวมถึงการมีชีวิตอยู่อีกด้วยของพวกเขาก็เป็นสิ่งมงคลอีกชนิดที่มีความน่าสนใจอย่างมากเนื่องจากเป็นสิ่งที่เปรียบเสมือนเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจพวกไว้แล้วจะนำมาซึ่งความโชคดียการประสบความสำเร็จและขจัดสิ่งชั่วร้ายออกไปจากชีวิตซึ่งสิ่งมงคลสำหรับพวกเขาแต่ละอย่างนั้นอาจจะไม่ใช่ของที่มีลักษณะเคร่งขรึมเสมอไปแต่อาจจะเป็นสิ่งของที่ใช้ในชีวิตประจำวัน

ในประเทศญี่ปุ่นมีสิ่งมงคลสำหรับพวกเขาอยู่หลายชนิด โดยแต่ละชนิดก็มีความเชื่อที่แตกต่างกันออกไปเช่น พัด (sensu) พัดไม้ไม่ใช่เพียงสิ่งของที่ทำให้ความเย็นสำหรับฤดูร้อนแต่พดนิยมมอบให้เป็นของขวัญเป็นของมงคลที่มีความหมายว่าขอให้มีความยินดียิ่งขึ้นไปธรรมเนียมการมอบพัดเป็นของขวัญในงานมงคลเริ่มมีมาตั้งแต่สมัยมุโรมาจิและในปัจจุบันก็ยังมียกย่องในงานมงคลต่างๆ เครื่องราง (omamori) เครื่องรางในศาสนาชินโตของชาวญี่ปุ่นมีความสำคัญคล้ายๆ กับพระพุทธรูปหรือพระเครื่องในศาสนาพุทธโดยปกติแล้วโอะมาโมริจะถูกห่อด้วยผ้าแนบกระดาษหรือเศษไม้ที่ผู้อธิษฐานเขียนข้อความเอาไว้เพื่อขอให้โชคลาภมาให้และป้องกันโชคร้ายมักจะห้อยไว้ที่กระเป๋าโทรศัพท์มือถือหรือในรถยนต์เครื่องรางแต่ละประเภทจะให้ความสมหวังในเรื่องที่ต่างกัน โอบิ (Obi) โอบินอกจากจะใช้สำหรับประดับตกแต่งและพันกิโมโนแล้วยังทำหน้าที่ผูกค้ออธิษฐานอีกด้วยเชื่อว่ามีส่วนช่วยผูกจิตวิญญาณไว้กับร่างกายอีกทั้งยังมีพิธีกรรมที่เกี่ยวข้องกับโอบิคือ “พิธีโอบิอิไว” ซึ่งเป็นพิธีที่จะพันโอบิให้แก่หญิงที่ตั้งครรภ์ได้รื้อเดือนเพื่ออวยพรให้คลอดออกมาอย่างปลอดภัยหรือหญิงสาวที่ใช้นในชีวิตประจำวันอย่างหญิงสาวญี่ปุ่นนิยมพกติดตัวเอาไว้เพราะเชื่อว่ารูตรงกลางของหญิงสาวนั้นจะเป็นรูที่ทำให้สิ่งเลวร้ายหลุดผ่านไปและชาวญี่ปุ่นนั้นก็มียกย่องการโยนเหรียญไม่ว่าจะในตู้รับบริจาคหรือโยนใส่ของศักดิ์สิทธิ์ต่างๆ โดยการโยนเหรียญเนื่องจากเป็นราคาที่ไม่ต่ำและสูงเกินไปจากที่กล่าวมาข้างต้นคนญี่ปุ่นมีสิ่งมงคลสำหรับพวกเขาอยู่ในชีวิตประจำวันนำมาซึ่งโชคลาภที่สามารถสะท้อนความคิดความเชื่อของคนญี่ปุ่นได้

ความน่าสนใจดังกล่าวผู้วิจัยจึงใคร่ที่จะศึกษา “ความคิดความเชื่อของชาวญี่ปุ่นที่มีต่อสิ่งมงคลสำหรับพวกเขา” เพื่อให้เห็นถึงความคิดความเชื่อในด้านต่างๆ ของสิ่งมงคลสำหรับพวกเขาแต่ละชนิดที่มีความแตกต่างกันและวัฒนธรรมของชาวญี่ปุ่นในแต่ละท้องถิ่นที่สะท้อนออกมาจากสิ่งมงคลสำหรับพวกเขาในแต่ละชนิด

1.1 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.1.1 เพื่อศึกษารูปแบบความเป็นมาและพิธีหรือวิธีการใช้สิ่งมงคลสำหรับพกพา

1.1.2 เพื่อศึกษาความคิดความเชื่อของชาวญี่ปุ่นที่มีต่อสิ่งมงคลสำหรับพกพา

1.2 วิธีการศึกษาวิจัย

1.2.1 ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องสิ่งมงคลสำหรับพกพาและความคิด ความเชื่อของชาวญี่ปุ่น

1.2.2 เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความคิด ความเชื่อของชาวญี่ปุ่นต่อสิ่งมงคลสำหรับพกพา ทั้งเอกสารภาษาไทยภาษาต่างประเทศและสื่ออิเล็กทรอนิกส์

1.2.3 เรียบเรียงผลการศึกษาในรูปแบบของบทความวิจัย

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1.3.1 ทำให้ทราบถึงรูปแบบความเป็นมาและพิธีหรือวิธีการใช้สิ่งมงคลสำหรับพกพา

1.3.2 ทำให้ทราบถึงความคิดความเชื่อของชาวญี่ปุ่นต่อสิ่งมงคลสำหรับพกพา

1.4 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารที่เป็นกรอบความคิดที่ใช้วิจัยได้แก่เอกสารที่เกี่ยวกับศาสนาและความคิดความเชื่อของชาวญี่ปุ่นเอกสารเกี่ยวกับสิ่งมงคลสำหรับพกพาของชาวญี่ปุ่นและข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งมงคลสำหรับพกพาของชาวญี่ปุ่น

1.4.1 เอกสารที่เกี่ยวกับศาสนาและความคิดความเชื่อของชาวญี่ปุ่น

เพ็ญศรี กาญจโนมัย (ม.ป.ป) เขียนหนังสือเรื่อง“จีนโตจิตวิญญาณของญี่ปุ่น”กล่าวถึงศาสนาจีนโตในลักษณะพื้นฐานทั้งความหมายคุณค่าหลักธรรมตลอดจนบทบาทของศาสนาจีนโตที่มีต่อสังคมญี่ปุ่นตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันชาวญี่ปุ่นถือว่าศาสนาจีนโตเป็นศาสนาประจำชาติและกล่าวถึงศาสนาจีนโตกับวัฒนธรรมของชาวญี่ปุ่นและแนวความเชื่อต่างๆในอดีตที่ส่งผลกระทบต่อคนญี่ปุ่นในปัจจุบันรวมถึงความเชื่อที่ว่าวิญญาณบรรพบุรุษจะสามารถบันดาลทุกข์หรือสุขให้ลูกหลานได้และยังสรรหาในการสร้างสวรรค์สิ่งต่างๆอีกทั้งศาสนาจีนโตมีบทบาทต่อการสร้างวัฒนธรรมและช่วยในการพัฒนาประเทศให้ทันสมัยมีบทบาทสำคัญต่อการวางรากฐานวัฒนธรรม

ของประเทศญี่ปุ่นและได้มีส่วนร่วมกับวัฒนธรรมต่างชาติที่ผสมกลมกลืนกันแต่ให้มีวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง

ศิลป์ ภาคสุวรรณ (2532) แปลหนังสือเรื่อง“รู้จักญี่ปุ่น”กล่าวถึงศาสนาจีนโตว่าเป็นลัทธิที่ชาวญี่ปุ่นนับถือและให้เป็นศาสนาประจำชาติของชาวญี่ปุ่นมาตั้งแต่อดีตโดยจะไปกราบไหว้แสดงความเคารพที่ศาลเจ้าลัทธิชินโตเกิดจากความกลัวภูตผีปีศาจและอำนาจลึกลับซึ่งคนโบราณหาทางแก้ไขให้เป็นผลดีแก่ตัวด้วยการกราบไหว้บูชาสิ่งที่เชื่อว่ามีอำนาจเหนือธรรมชาติเหล่านั้นลัทธิชินโตไม่มีคำสั่งสอนเป็นลายลักษณ์อักษรแต่เป็นสิ่งที่ชาวญี่ปุ่นทั่วไปยึดถือปฏิบัติเห็นได้จากงานพิธีและงานเทศกาลต่างๆ

อรรถจักร สัตยานุรักษ์ (2548) เขียนหนังสือเรื่อง “Japanization” กล่าวถึงศาสนาจีนโตว่าศาสนาจีนโตภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 สหรัฐอเมริกาได้บังคับใช้นโยบายการแยกและสลายศาสนาจีนโตออกจากรัฐเพราะถือว่าศาสนาจีนโตนั้นมีส่วนสัมพันธ์อยู่กับระบบรัฐนิยมแบบเผด็จการทหารที่นำไปสู่สงครามทำให้ศาสนาจีนโตกลายเป็นศาสนาของพิธีกรรมในชีวิตประจำวันและเป็น “รวบรวม” ประเพณีเดิมของชาวญี่ปุ่น (collection of tradition customs) ของชีวิตคนญี่ปุ่น โดยเฉพาะด้านความสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างมนุษย์กับสรรพสิ่ง

1.4.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องสิ่งมงคลสำหรับพกพาของชาวญี่ปุ่น

กิ่งดาว ไตรยสุนันท์ (2553) แปลหนังสือเรื่อง“สิ่งมงคลญี่ปุ่น”กล่าวถึงสิ่งมงคลของญี่ปุ่นว่าเป็นสิ่งที่ช่วยเพิ่มพลังให้แก่คำอธิษฐานหรือคำอวยพรเป็นเครื่องช่วยเตือนให้ระลึกว่ามีสิ่งที่คอยคุ้มครองอยู่เสมอหรือเมื่อรู้สึกว่าคุณเองไร้กำลังสิ่งมงคลจะเป็นตัวช่วยหนึ่งที่ช่วยได้สิ่งมงคลในญี่ปุ่นอาจไม่ใช่สิ่งของที่ดูเหมือนกับสิ่งมงคลของไทยแต่จะเป็นสิ่งของที่คนญี่ปุ่นใช้ในชีวิตประจำวันเช่นของประดับตกแต่งบ้านของพกติดตัวเครื่องเช่น ไม้เท้า กระทั่งอาหารและดอกไม้ล้วนเป็นสิ่งมงคลทั้งสิ้น โดยจะแบ่งหมวดหมู่ของสิ่งมงคลออกเป็นสิ่งมงคลสำหรับตกแต่งสิ่งมงคลสำหรับอธิษฐานสิ่งมงคลสำหรับพกพาและสิ่งมงคลที่น่าชม่ากิน

สำหรับสิ่งมงคลสำหรับพกพานั้นคนญี่ปุ่นมีความเชื่อว่าเมื่อพกสิ่งเหล่านี้ติดตัวไว้จะทำให้รู้สึกอุ่นใจมากขึ้นโดยจะกล่าวถึงที่มาความสำคัญรูปแบบและสิ่งที่เกี่ยวข้องกับสิ่งมงคลนั้นรวมถึงภูมิปัญญาของชาวญี่ปุ่นที่สะท้อนออกมาจากสิ่งมงคลชนิดต่างๆ สิ่งมงคลที่นิยมนำมาพกพากันนั้นมีรูปแบบและลักษณะที่แตกต่างกันออกไปตัวอย่างเช่น

1. โอบิที่ จะใช้สำหรับประดับตกแต่งและพันกิโมโนมีความเชื่อเรื่องการปกป้อง คุ้มครองคือการใช้ผ้าโอบิพันหน้าท้องเป็นการปิดเป้าป้องกันไม่ให้สิ่งชั่วร้ายมารบกวนคุ้มครองและมี พิธีที่เกี่ยวข้องคือพิธีโอบิอิโอะเป็นพิธีที่จะพัน โอบิให้แก่หญิงตั้งครรภ์ได้ 5 เดือน

2. พัดในแง่ของสิ่งมงคลคือใช้เป็นของขวัญในงานมงคลที่มีความหมายว่าขอให้มีความมงคลยิ่งขึ้นไป

3. ผ้าอเนกประสงค์ เป็นของขวัญที่มอบให้เพื่อแสดงความยินดีและใช้โปกศริยะ ในงานเทศกาลหรือพิธีกรรมการผูกเป็นการเรียกพลังออกมาเป็นการผูกเอาจิตวิญญาณเข้าไว้ด้วยกัน

4. กระจังนำโชค เป็นกระจังที่ติดเอาไว้กับสิ่งของต่างๆรอบตัวเช่นเครื่องราง ประจำตัวรองเท้าของเด็กโดยกระจังจะมีรูปลักษณะต่างๆอย่างกระจังเปลือกหอยกระจังคารุ มะนำโชคกระจังดอกโบตันเชื่อว่าเสียงกระจังจะไล่ความ โชคร้ายทำให้เทพเจ้ายินดีชำระสถานที่ นำมาซึ่งความสุขและปกไว้สำหรับอธิษฐานขอให้คนละกิเลสได้อีกด้วย

5. เนทสีเกะ ลูกตุ้มชิ้นเล็กสำหรับห้อยตกแต่ง โอบิที่จะออกแบบมาให้พกติดตัวได้ มักจะทำให้เป็นรูปสิ่งมงคลอย่างเช่นรูปนกฮูกนกฮูกในภาษาญี่ปุ่นออกเสียงว่าฟูกุโรที่แปลว่าไม่ลำบากและตัวนำโชคจึงหมายถึงไม่ทุกข์ยากและนำโชคมาให้หน้าเต้าหากมีน้ำเต้าครบ 6 อัน ภาษาญี่ปุ่นออกเสียงว่ามุเบียวฟองเสียงกับที่แปลว่าไม่ป่วยไข้จึงถือเป็นเครื่องรางที่ป้องกัน โรคภัย เป็นต้น

6. เครื่องรางระวางหลัง เป็นแผ่นผ้าที่มีสัญลักษณ์และลวดลายที่สวยงามเป็นแผ่นผ้า ที่สามารถพกเอาไว้บนเสื้อหรือบนผ้าเช็ดหน้าได้เพื่อป้องกันไม่ให้สิ่งไม่ดีเข้ามาหาจากข้างหลังซึ่ง จะแบ่งออกเป็นแบบที่เป็นภาพโอชิเอะและแบบลายปัก

เพ็ญศรี กาญจนมัย (ม.ป.ป) เขียนหนังสือเรื่อง “ชินโตจิตวิญญาณของญี่ปุ่น” กล่าวถึง เครื่องรางว่าเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ศาสนาชิน โตอยู่รอดได้ในสังคมปัจจุบันญี่ปุ่นกำลังมีความ เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วทางด้านอุตสาหกรรมจึงทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมากในสังคมการ พัฒนาให้ทันสมัยและการเกิดเมืองใหญ่ๆเป็นสิ่งที่ทำลายศาสนาเครื่องรางเป็นสิ่งมงคลที่ศาลเจ้า ชินโตใช้แจกจ่ายให้กับผู้มาเยือนศาสนาชิน โตมีความเชื่อว่าทุกสิ่งทุกอย่างสามารถกลับคืนสู่สภาพดี ได้รวมถึงมนุษย์ที่สามารถเปลี่ยนสิ่งร้ายให้เป็นสิ่งดีได้เช่นกันเครื่องรางจะใช้ขับไล่ภูตผีปีศาจและ คุ้มครองผู้หญิงที่จะให้กำเนิดบุตรทำให้ร่างกายสมบูรณ์แข็งแรงช่วยให้ประสบความสำเร็จในชีวิต

รักและการแต่งงานช่วยเสริมสร้างสุขภาพและทำให้การดำเนินธุรกิจเป็นไปได้ด้วยดีป้องกันให้พ้นจากนักย่องเบาช่วยให้อุดพ้นจากไฟไหม้และแผ่นดินไหวสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่กระตุ้นประชาชนให้มีการนับถือในศาสนาซินโตซึ่งพวกเขาปรารถนาจะพบความรู้สึกละสุขสงบจากเครื่องปลอบประโลมใจเหล่านี้

มณฑา พิมพ์ทอง (2542) แปลหนังสือเรื่อง“ธรรมเนียมญี่ปุ่น”กล่าวถึงเซ็นซุ (พัคจิบ) ว่าเป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้เมื่อสวมใส่เสื้อผ้าชุดเป็นพิธีการอย่างกิโมโนและไม่ว่าจะเป็นพิธีมงคลหรือไม่ก็ตามเซ็นซุมีความสำคัญมากโอะจิ(พัคจิบ) ทำขึ้นในประเทศญี่ปุ่นสมัยเอโดะได้ถูกส่งออกไปขายยังประเทศเกาหลีจีนสืบทอดไปสู่ยุโรปในเวลาต่อมาโอะจิเรียกอีกอย่างว่า เซ็นซุแต่เป็นวิธีเรียกแบบจีนเรียกตามลักษณะรูปร่างซุอะฮิโระ (ความหมายตามตัวอักษรคือคี่ออกกว้างจนถึงที่สุด) รูปร่างของเซ็นซุจะให้ภาพของอนาคตที่รุ่งโรจน์จึงมีธรรมเนียมใช้เซ็นซุเป็นเครื่องมือเพิ่มความภาคภูมิใจหรือเป็นของขวัญแสดงความยินดีซึ่งเป็นธรรมเนียมที่เกี่ยวข้องกับชีวิตของคนในสังคมญี่ปุ่นที่มีมาตั้งแต่สมัยโบราณสืบเนื่องมาถึงปัจจุบัน

1.4.3 ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งมงคลสำหรับพกพาของชาวญี่ปุ่น

Adminseotwo (2017) เขียนบทความเรื่อง “ความเชื่อเกี่ยวกับเกลือของคนญี่ปุ่น”กล่าวถึงเกลือว่าเกลือเป็นวัตถุดิบที่ใช้ในการปรุงอาหารให้อาหารมีรสชาติเค็มสามารถเก็บได้นานรวมถึงเกลือสามารถใช้ดองและเก็บอาหารได้นานเกลือตามความเชื่อของชาวญี่ปุ่นนั้นมีความเชื่อว่าการพกเกลือติดตัวจะช่วยในเรื่องของการป้องกันภูตผีปีศาจเกลือยังถูกนำมาใช้ในเรื่องของกลางบอกเหตุชาวญี่ปุ่นในสมัยโบราณมีความเชื่อว่าเกลือสามารถทำนายความฝันได้โดยใครที่ฝันเห็นเกลืออีกไม่กี่วันจะได้โชคลาภเกลือจึงเป็นสัญลักษณ์ตามความเชื่อว่าจะนำโชคมาให้ชาวญี่ปุ่นนอกจากประเทศญี่ปุ่นมีความเชื่อเกี่ยวกับเกลือแล้วประเทศอื่นๆก็มีความเชื่อเกี่ยวกับเกลือเช่นกัน โดยการโรยเกลือไว้ที่ธรณีประตูในวันขึ้นปีใหม่จะทำให้มีโชคลาภตลอดปี

เกลือตามความเชื่ออีกอย่างหนึ่งของชาวญี่ปุ่นก็คือสามารถจัดสิ่งชั่วร้ายและสิ่งอัปมงคลออกไปจากบ้านโดยชาวญี่ปุ่นสมัยโบราณหากมีการไปงานศพเมื่อกลับมาถึงบ้านก่อนเข้าบ้านต้องโรยเกลือที่ทางเข้าก่อนจึงจะก้าวเท้าเข้าไปได้ซึ่งชาวญี่ปุ่นโบราณมีความเชื่อว่าเกลือจะช่วยชำระล้างสิ่งชั่วร้ายที่ติดตัวมากับทำให้ร่างกายบริสุทธิ์จัดสิ่งชั่วร้าย

Akina Ying (2011) เขียนบทความเรื่อง“เครื่องรางญี่ปุ่น : เหยี่ยว 5 เยน”กล่าวถึงเหยี่ยว 5 เยนในด้านของความหมายดีและความคิดความเชื่อของชาวญี่ปุ่นที่สะท้อนผ่านเหยี่ยว 5 เยนเหยี่ยว 5 เยนหรือที่ชาวญี่ปุ่นเรียกกันว่าโกะเอ็นดามะมีสีและแบบที่แตกต่างจากเหยี่ยวญี่ปุ่นอื่นๆโดยจะมี

รูตรงกลางพิมพ์ลายรูปรวงข้าวและสายน้ำผลิตจากทองแดงและสังกะสีทำให้ได้สีคล้ายทองคำใน ชีวิตประจำวันของชาวญี่ปุ่นไม่มีการบุญศรัทธาเหมือนชาวไทยจึงนิยมทำบุญโดยการบริจาค เป็นเงินแทนและมักใช้เหรียญ 5 เยน โดยให้เหตุผลว่าค่าของเงินถูกและอีกสาเหตุหนึ่งคือความเชื่อ ที่ว่ารูตรงกลางของเหรียญ 5 เยนหมายถึงสิ่งเลวร้ายจะได้ผ่านช่องนี้ไปและพบเจอแต่สิ่งดีๆนอกจาก นำมาบริจาคแล้วชาวญี่ปุ่นนิยมนำเหรียญ 5 เยนมาทำเป็นเครื่องรางสำหรับห้อยกระเป๋าสตางค์ เพราะเชื่อว่าใช้เรียกเงินเรียกทองถือเป็นเครื่องรางขอดนิยมนำมาตั้งแต่สมัยโบราณจนถึงปัจจุบันและ นับได้ว่าเป็นเครื่องรางที่พกพาสะดวกที่สุด

องค์กรส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2016) เขียนบทความเรื่อง “สะสม เครื่องรางญี่ปุ่นกันเถอะ” กล่าวถึงเครื่องรางของศาลเจ้าในญี่ปุ่นเรียกว่า โอะมะะ โมะะริ (Omamori) มี ลักษณะเป็นถุงผ้าขนาดเล็กแบนปากถุงรูปปิดได้มีหลากหลายสีจำหน่ายให้กับผู้ที่เดินทางมา สักการะเพื่อให้มีสิ่งดีๆเกิดขึ้นหรือเพื่อปัดเป่าสิ่งไม่ดีนับเป็นสิ่งที่เหมาะกับการพกติดตัวและจะให้ พรกับคนที่พกติดตัวในช่วงหลังๆมาอีกรูปทรงอื่นเพิ่มขึ้นอีกทั้งยังมีประเภทของเครื่องรางที่ใช้ขอพร เพิ่มขึ้นจะแตกต่างกันไปตามเทพเจ้าที่สถิตอยู่ในแต่ละวัดและศาลเจ้าต่างๆเช่นเทพเจ้าแห่ง การศึกษาหรือเทพเจ้าแห่งการเรียนรู้ที่มีอยู่ทั่วประเทศคนญี่ปุ่นจึงนิยมเดินทางไปวัดและศาลเจ้าอัน ศักดิ์สิทธิ์เพื่อตามหาเครื่องรางที่ตนปรารถนาและเครื่องรางควรเปลี่ยนใหม่ทุกวันปีใหม่สำหรับ เครื่องรางที่ใช้แล้วในปีที่ผ่านมาควรนำกลับไปคืนให้กับศาลเจ้าหรือวัดเดิมหรือถ้าไม่ได้กลับไปอีก ก็นำไปคืนที่ศาลเจ้าหรือวัดอื่นก็ได้เช่นกัน

จากการทบทวนวรรณกรรมดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยทราบว่าที่มาแห่งบ่อเกิดความคิดความเชื่อของชาว ญี่ปุ่นคือ “ศาสนาชินโต” ซึ่งเป็นศาสนาประจำชาติที่ชาวญี่ปุ่นที่มีบทบาทกับชาวญี่ปุ่นมาตั้งแต่อดีต จนถึงปัจจุบันเช่นแนวคิดของคิลปี ภาคสุวรรณ (2532) อรรถจักร สัตยานุรักษ์ (2548)

ผู้วิจัยยังทราบถึงสิ่งมงคลสำหรับพกพาของญี่ปุ่นว่าไม่ใช่เพียงเป็นสิ่งของที่ดูขลังแต่รวมถึงสิ่งของ ที่ใช้ในชีวิตประจำวันและจะพกพาไว้เพื่อความป็นมงคลกับตัวเองจะนำมาซึ่งความ โชคดีการ ประสบความสำเร็จและขจัดสิ่งโชคร้ายออกไปจากชีวิตเช่นแนวคิดของกิงดาว ไตรยสุนันท์ (2553) มณฑา พิมพ์ทอง (2542) Adminseotwo(2017) Akina Ying (2011) และสิ่งมงคลสำหรับพกพาของ ญี่ปุ่นยังเป็นสิ่งของที่เกี่ยวข้องกับวัดและศาลเจ้าต่างๆอีกทั้งยังมีเรื่องพิธีกรรมเข้ามาเกี่ยวข้องเช่น แนวคิดของเพ็ญศรี กาญจโนมัย (ม.ป.ป) องค์กรส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2016)

อนึ่งการศึกษาเกี่ยวกับความคิดความเชื่อของชาวญี่ปุ่นที่มีต่อสิ่งมงคลสำหรับพกพายังไม่มีผู้ใด ศึกษาดังนั้นผู้วิจัยจึงใคร่ศึกษา “ความคิดความเชื่อของชาวญี่ปุ่นที่มีต่อสิ่งมงคลสำหรับพกพา”

เพราะเห็นว่าเป็นการศึกษาที่น่าสนใจและเพื่อสร้างองค์ความรู้และขยายขอบเขตการศึกษาเกี่ยวกับความคิดความเชื่อของชาวญี่ปุ่นที่มีต่อสิ่งมงคลสำหรับพกพาให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น

2. รูปแบบความเป็นมาและพิธีหรือวิธีการใช้สิ่งมงคลสำหรับพกพา

2.1 รูปแบบ

รูปแบบหรือลักษณะของสิ่งมงคลพกพาจะแบ่งออกเป็นสิ่งมงคลพกพาที่เป็นของใช้สิ่งมงคลพกพาที่เป็นของกินสิ่งมงคลพกพาที่เป็นเครื่องประดับและสิ่งมงคลพกพาที่เป็นเครื่องราง

2.1.1 สิ่งมงคลพกพาที่เป็นของใช้

2.1.1.1 โอบิ (帯)

โอบิ (帯) จะทำจากผ้าทอที่ตกแต่งด้วยโลหะจากเส้นไหมสีทองหรือเงิน โดยผ้าที่ทำโอบิ จะได้จากการย้อมและทอผ้าไหม โอบิที่ทำจากผ้าไหมที่ทอจากเส้นไหมสีทองหรือเงินหรือย้อมนั้น จะถูกใช้สวมใส่กับกิโมโนที่เป็นทางการแตกต่างจาก โอบิที่ทำจากผ้าไหมที่ไม่ผ่านกรรมวิธีหรือ ผ้าฝ้ายจะถูกสวมใส่ในชีวิตประจำวัน (Wargo, 2559: Website)

รูปภาพที่ 1 โอบิ

ที่มา : <http://www.bbth.co.jp/kisste/post-613>

โอบิของผู้หญิง

รูปแบบของโอบิมักจะเปลี่ยนไปตามความเป็นทางการของชุดกิโมโนโอบิของผู้หญิงจะกว้าง30เซนติเมตร (12นิ้ว) ยาวมากกว่า4เมตร (13ฟุต)

โอบิของผู้ชาย

โอบิจะค่อนข้างแคบกว้างประมาณ10เซนติเมตร (3.9นิ้ว) และมักผูกโอบิแบบเรียบๆ

ประเทศญี่ปุ่นมีวิธีการปฏิบัติแบบโบราณให้กับหญิงตั้งครรภ์ซึ่งจะช่วยในเรื่องที่หญิงตั้งครรภ์เครียดอันเกิดจากความวิตกกังวลเพราะเมื่อมีความเชื่อที่มีที่พึ่งทางใจทำให้สบายใจขึ้นได้ ความเชื่อที่ชาวญี่ปุ่นมักแนะนำให้หญิงตั้งครรภ์ปฏิบัติในแนวความเชื่อเรื่องการปกป้องครรภ์ก็คือการใช้ผ้าฝ้ายสะอาดที่เรียกว่าผ้าอิวะตะ โอบิหรือ โอบิมาใช้ในการพันหน้าท้องซึ่งมีความเชื่อว่าเป็นการปิดป่าป้องกันไม่ให้สิ่งชั่วร้ายมารบกวนครรภ์บ้างก็ว่าเป็นการพรางตาไม่ให้ปีศาจสามารถมองเห็นเด็กในท้องบ้างก็ว่าทำให้สะอาดบริสุทธิ์และเป็นการปัดรังควาญลักษณะหนึ่งอีกทั้งเป็นการอวยพรให้แก่ทารกในครรภ์โดยจะมีพิธีสำหรับการพันโอบิให้แก่หญิงที่ตั้งครรภ์ได้5 เดือน

2.1.1.2 เหรียญ5 เยน(五円玉)

เหรียญ5 เยน (五円玉)หรือที่ชาวญี่ปุ่นเรียกกันว่าโกะเอนดามะที่ใช้ในปัจจุบันผลิตจากทองแดงและสังกะสีมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง20 มิลลิเมตรเส้นผ่านศูนย์กลางรู5 มิลลิเมตรมีน้ำหนัก 3.75 กรัมเหรียญ5 เยนมีรูตรงกลางและมีขอบที่ไม่ขรุขระเหรียญ5 เยนแบบมีรูผลิตออกมารั้งแรกในปีโชวะที่24 หลังสงครามโลกครั้งที่2 บนเหรียญจะพิมพ์ลายรวงข้าวสาขาน้ำและฟืนเฟืองเมื่อนำสิ่งนี้มารวมกันก็จะหมายถึงอุตสาหกรรมเกษตรและการประมงซึ่งล้วนแต่เป็นสิ่งที่ขับเคลื่อนให้ประเทศญี่ปุ่นเจริญก้าวหน้า

รูปภาพที่ 2 เหรียญ5 เยน

ที่มา : <http://akky.in.coocan.jp/070511.htm>

ความเชื่อที่ว่ารูตรงกลางของเหรียญ5 เยนจะมีความหมายสื่อถึงสิ่งเลวร้ายจะสามารถผ่าน
ช่องนี้ไปได้และพบเจอแต่สิ่งดีๆและอีกสิ่งที่ทำให้เหรียญ5 เยนมีความพิเศษมากกว่าเหรียญอื่นๆนั้น
ก็เพราะคำว่า5 เยนในภาษาญี่ปุ่นคือ 五円 (go-en โกะเอ็น) ออกเสียงตรงกับคำว่า 縁 ซึ่งคัน
จิ 縁 มีความหมายว่าเป็นการขอพรจากเทพเจ้าหรือมีความหมายว่าวาสนา (สำนักพิมพ์ภาษาและ
วัฒนธรรม, 2560: Website)

2.1.1.3 พัด(扇子)

พัดหรือSensu (扇子)จะถูกทำขึ้นโดยช่างฝีมือมีทั้งหมดประมาณ80ขั้นตอนการทำพัด
แต่ละอันส่วนที่สำคัญที่สุดของการทำพัดก็คือการขึ้น โครงพัดและการวาดลวดลายลงบนพัด โครง
ของพัดนั้นปกติจะถูกสร้างด้วยไม้ไผ่โดยที่จำนวนก้านของพัดจะอยู่ในช่วงใดก็ได้จาก10ก้านไป
จนถึง30ก้านขึ้นอยู่กับพื้นที่ของตัวพัดช่างฝีมือจะทำการฝนให้แต่ละก้านมีขนาดที่เท่าเทียมกันเสร็จ
แล้วจะมัดปลายของพัดเข้ากับตัวยึดที่เรียกว่ากะนะเมะพัดที่สร้างเสร็จแล้วจะทนทานและสามารถ
เปิดปิดได้อย่างง่ายดายหลังจากนั้นจะแปะกระดาษที่ถูกพับเป็นรอยหยักลงบนโครงไม้ไผ่และรอย
พับแต่ละรอยนี้ก็จะเป็นปีกของพัด(Panasonic Thailand, 2561: Website)

พัดทั่วไปจะแบ่งออกเป็นพัดผู้หญิงกับพัดผู้ชายพัดของผู้ชายมีขนาด7ซุน5บุน (ประมาณ25
เซนติเมตร) ส่วนพัดของผู้หญิงมีขนาด6ซุน5บุน (ประมาณ20เซนติเมตร)

พัดสำหรับพิธีชงชาจะทำจากกระดาษพัดของผู้ชายมีขนาด6ซุน (ประมาณ18เซนติเมตร)
ส่วนพัดของผู้หญิงมีขนาด5ซุน (ประมาณ15เซนติเมตร) (กิ่งดาวไตรยสุนันท์, 2553 : 69)

รูปภาพที่ 3 พัด (sensu)

ที่มา : <http://www.58pic.com/suca/12100091.html>

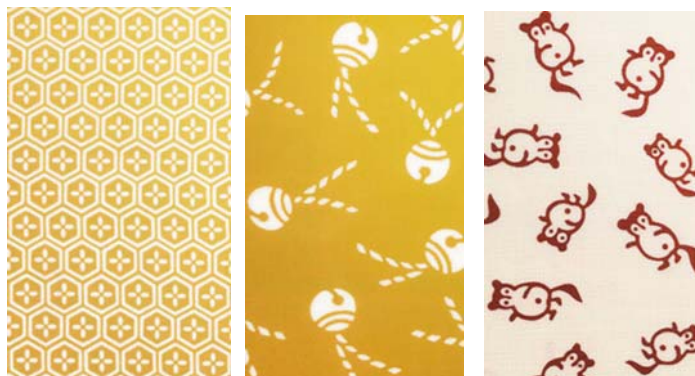
คนญี่ปุ่นเชื่อว่าการประดับผ้าไว้ในห้องช่วยให้บรรยากาศในห้องเย็นลงได้และการพกพัดติดไว้กับตัวเวลาที่มีเรื่องไม่สบายใจจะสามารถทำให้จิตใจสงบลงได้ (กิ่งดาวไตรยสุนันท์, 2553 : 68)

2.1.1.4 ผ้าเอนกประสงค์(手ぬぐい)

ผ้าเอนกประสงค์หรือเทนูกูอิ(手ぬぐい) เป็นผ้าที่ใช้กันในชีวิตประจำวันเช่นเอาไว้ทำความสะอาดร่างกายนอกจากนี้ยังใช้สำหรับการ โปกหัวอีกด้วยขนาดของผ้าที่ใช้จะมีความยาว33 เซนติเมตรกว้าง90เซนติเมตรเทนูกูอิจะทำโดยช่างฝีมือและใช้เทคนิคการย้อมสีผ้าที่ใช้ในการทำผ้าเอนกประสงค์จะเป็นผ้าฝ้ายปัจจุบันมีการย้อมลายบนผ้าเป็นลวดลายและสัญลักษณ์ต่างๆที่มีความเป็นมงคลซึ่งความเชื่อจะแตกต่างกันไปตามลวดลายที่ถูกพิมพ์อยู่บนผ้าเอนกประสงค์เช่น

1. รูปหกเหลี่ยมที่ดูกลมมองว่าเป็นเปลือกกระดองเต่าเชื่อว่าช่วยให้อายุยืนยาว
2. รูปประมงเชื่อว่าจะช่วยขับไล่วิญญาณร้าย
3. รูปปลาปักเป้าเชื่อว่าเป็นสัญลักษณ์นำไปสู่ความโชคดี
4. รูปนกฮูกเชื่อว่าจะไม่มีความยากลำบาก
5. รูปคลื่นเชื่อว่าเป็นสัญลักษณ์ของการมีชีวิตที่สมบูรณ์

และลวดลายสัญลักษณ์อื่นๆที่มีนัยยะของความเป็นมงคล (Kamawanu 2003)

รูปภาพที่ 4 ลวดลายสัญลักษณ์บนผ้าเอนกประสงค์

ที่มา: <http://www.kamawanu.co.jp/tenugui/origin.html>

2.1.2 สิ่งมงคลพกพาที่เป็นของกิน

2.1.2.1 เกลือ(塩)

เกลือ(塩) เป็นเครื่องปรุงอาหารที่ให้รสเค็มที่มีมาตั้งแต่สมัยโบราณคนญี่ปุ่นมีความเชื่อเรื่องเกลือโดยเกลือในความเชื่อของชาวญี่ปุ่นนั้นสามารถจัดสิ่งอัปมงคลและสิ่งชั่วร้ายได้คนญี่ปุ่นใช้เกลือในการทำพิธีไล่วิญญาณที่ชั่วร้ายเมื่อมีการทำพิธีที่ศาลเจ้าก็จะมีเกลือเข้ามาเกี่ยวข้องกับด้วยเหตุที่เชื่อว่าเกลือสามารถทำที่กล่าวมาได้เนื่องจากสีขาวบริสุทธิ์ของเกลือ (Thaiza, 2556 : website)

วิธีการทำเกลือแบบพกพา

เกลือที่ใช้ในการทำเกลือแบบพกพาจะเป็นเกลือดิบที่อุดมไปด้วยแร่ธาตุทางธรรมชาติและจะต้องใช้เกลือที่อยู่ในญี่ปุ่นเท่านั้น โดยจะใส่เกลือในปริมาณที่ต้องการลงในภาชนะหรือถุงผ้าขนาดเล็กที่สามารถพกพาได้ตามความชอบของแต่ละคน

รูปภาพที่ 5 เกลือที่บรรจุใส่ภาชนะสำหรับพกพา

ที่มา: <http://www.city.suzu.lg.jp/kankounavi/goods/salt/agehama/ootanishio.html>

2.1.2.2 คิทแคท (kitkat)

คิทแคท (kitkat) เป็นขนมเวเฟอร์เคลือบช็อกโกแลตที่ออกมาในรูปแบบบาร์ช็อกโกแลต เป็นแท่งสี่เหลี่ยมติดกันที่ห่อหุ้มด้วยซองสีแดงที่เป็นเอกลักษณ์มีถิ่นกำเนิดอยู่ที่ประเทศอังกฤษและได้กลายเป็นตัวแทนความ โชคดีของญี่ปุ่นเนื่องจากคิทแคทพ้องเสียงกับคำในภาษาญี่ปุ่นว่า“คิท โตะคัทซึ”หมายถึงชนะอย่างแน่นอนจึงมีความเชื่อที่ถูกพูดกันปากต่อปากว่าคิทแคทเป็นของขวัญ โชคดีที่สร้างขวัญกำลังใจให้กับผู้ได้รับ (WP, 2560: Website)

ตั้งแต่ญี่ปุ่นเริ่มเปิดตัวคิทแคทในปีค.ศ. 1973 จนถึงปัจจุบันคิทแคทมีประมาณ 300 รูปแบบ และมีอยู่หลากหลายรสชาติโดยจะสามารถแบ่งออกเป็นคิทแคทตามฤดูกาลและคิทแคทประจำจังหวัด

คิทแคทตามฤดูกาล อย่างคิทแคทในฤดูหนาวจะมีซองเป็นสีฟ้ารูปเพนกวินคิทแคทในฤดูใบไม้ร่วงออกแบบผลิตภัณฑ์เป็นรูปดอกซากุระและยังมีคิทแคทตามเทศกาลเช่นคิทแคทในซองรูปหัวใจสีแดงช่วงวันวาเลนไทน์และคิทแคทฟักทองสัญลักษณ์จากเทศกาลฮาโลวีน

คิทแคทประจำจังหวัด เป็นคิทแคทที่ผลิตจากวัตถุดิบประจำจังหวัดต่างๆเช่นคิทแคทรสมันหวานจะใช้มันเทศขึ้นชื่อของไซตามะคิทแคทรสเชอร์รี่จากจังหวัดยามาตะคิทแคทรสมันม่วงจากโอกินาวาคิทแคทรสชาเขียวจากเกียวโตคิทแคทรสพุดดิ้งจากโกเบคิทแคทรสสตอเบอร์รี่จากโทชิกิ เป็นต้น โดยสินค้าดังกล่าวมีขายเฉพาะในจังหวัดนั้นๆและจังหวัดใกล้เคียง(พิชชารัมย์, 2560:

Website)

รูปภาพที่ 6 ผลิตภัณฑ์คิทแคทรูปดอกซากุระ

ที่มา : <https://www.marumura.com/kitkat-in-japan/>

รูปภาพที่ 7 ผลิตภัณฑ์คิทแคทรสชาเขียว

ที่มา: <https://kitkatgreentea.wordpress.com/>

2.1.3 สิ่งมงคลพหุพาที่เป็นเครื่องประดับ

2.1.3.1 กระดิ่งนำโชค(福の鈴)

กระดิ่งนำโชค(福の鈴) จะออกแบบลักษณะเป็นรูปร่างต่างๆไม่ว่าจะเป็นกระดิ่งเปลือกหอยกระดิ่งคารุมนำโชคกระดิ่งดอกโบตั๋นคนญี่ปุ่นเชื่อกันว่าสมัยก่อนบริเวณที่ธรรมชาติยังอุดมสมบูรณ์มักจะมีสิ่งชั่วร้ายออกมาปรากฏและเชื่อกันว่าถ้าสิ้นกระดิ่งแล้วสิ่งชั่วร้ายจะไม่กล้าเข้ามาใกล้จึงมีการทำกระดิ่งลูกเล็กๆแบบกระดิ่งของศาลเจ้าไว้สำหรับพกติดตัว (กิ่งดาวไตรยสุนันท์, 2553 : 72)

รูปภาพที่8กระดิ่งคารุมะ

ที่มา : <https://www.siamkane.com/shop>

2.1.3.2 เนทลีเกะ (根付)

วัสดุที่ใช้ทำเนทลีเกะจะมีหลากหลายชนิดเช่นปะการังหิน โมรากาข้างเขากวาง ไม้ชาคุระ ไม้ทลีเงะเป็นต้นลวดลายการแกะสลักที่ละเอียดและมักจะออกแบบให้คิดตัวได้เนทลีเกะเป็นของใช้พกติดตัวส่วนใหญ่จะมีขนาดไม่เกิน3-4ซม. และมักจะออกแบบเป็นรูปสิ่งของมงคลซึ่งจะมีความเชื่อที่แตกต่างตามรูปนั้นเช่น

- 1.นกระจอกพองขน นกระจอกในฤดูหนาวจะพองขนและเรียกว่า “ฟุคุระซุซุเมะ” ที่แปลว่านกระจอกนำโชค
- 2.กระต่ายหิมะ ใบบูทำจากคันทันนัตนเตนซึ่งเป็นต้นไม้มงคล
- 3.คารุมะ เป็นสิ่งมงคลที่มีความหมายว่า “ดัมเจ็ดครั้งลูกแปดครั้ง”มีที่มาจากพระคารุมไดชิ
- 4.น้ำเต้าหากมีน้ำเต้าครบ6อันภาษาญี่ปุ่นออกเสียง “มุเบียว”ซึ่งพ้องเสียงกับคำที่แปลว่า “ไม่ป่วยไข้”จึงถือเป็นเครื่องรางป้องกันโรคภัย
- 5.เต่านกระเรียน ที่มีอายุยืนเป็นของมงคลในเรื่องอายุยาว
- 6.คาชิวะ โมจิต้นคาชิวะ เป็นต้นไม้ที่ใบเก่าจะไม่ร่วงจนกว่าใบใหม่จะผลิหมายถึงมีลูกหลานสืบไป
- 7.หน่อไม้เป็นพืชที่เติบโตเร็วจึงหมายถึงการเติบโตอย่างรวดเร็ว
- 8.นกฮูกนกฮูกในภาษาญี่ปุ่นออกเสียงว่า “ฟุคุโร”ซึ่งพ้องเสียงกับคำว่า “ฟุคุโร”ที่แปลว่าไม่ลำบากและตัวนำโชคจึงหมายถึงไม่ทุกข์ยากและนำโชคมาให้ (กิ่งดาวโดยสุนันท์,2553 : 67)

รูปภาพที่ 9 เนทสี่เกาะรูปต่างๆ

ที่มา : <http://jpninfo.com/45265>

2.1.4 สิ่งมงคลพกพาที่เป็นเครื่องราง

2.1.4.1 เครื่องรางญี่ปุ่น (お守り)

เครื่องรางญี่ปุ่นหรือเรียกว่าOmamori (お守り) เป็นเครื่องรางของชาวญี่ปุ่นมีความสำคัญคล้ายๆกับพระพุทธรูปหรือพระเครื่องในศาสนาพุทธคำว่า 守り (mori) แปลว่า ปกป้องดังนั้นคำว่า お守り จึงหมายถึงเครื่องป้องกันศักดิ์สิทธิ์ (C2, 2554: Website) โดยปกติแล้ว โอะมาโมริจะถูกห่อด้วยผ้าแบบเศษกระดาษเครื่องรางนั้นจะจัดทำขึ้น โดยศาลเจ้าหรือวัดเพื่อจัดจำหน่ายให้แก่ผู้ที่เดินทางมาสักการะ

ลักษณะของเครื่องราง มักทำจากผ้าทอเนื้ออ่อนข้างหนาซึ่งทอด้วยด้ายเงินด้ายทองหรือด้ายสีข้างในจะใส่กระดาษแผ่นไม้ผ้าหรือ โลหะที่มีรูปของสิ่งศักดิ์สิทธิ์พิมพ์อยู่ลงไป ในห่อผ้าแล้วก็เอาเชือกผูกปิดปากถุงเดิมรูปทรงจะเป็นสี่เหลี่ยมขอบมุมบนสองข้างจะพับลงมาส่วนปัจจุบันรูปร่างของเครื่องรางมีหลากหลายมากขึ้นทั้งแบบกลมมัดปากถุงหรือจะเป็นแบบที่มีพลาสติกไว้นิคมห่อข้างนอกเพื่อความสวยงามทนทานมากขึ้นการใช้ผ้าเนื้อหนาและใช้เชือกปิดปากถุงทำให้ไม่สามารถมองเห็นภายในถุงนอกจากจะตอบสนองความต้องการให้พกพาได้สะดวกแล้วยังมีความหมายว่าเป็นกั๊กเก็บสิ่งที่มีพลังเอาไว้อยู่ภายในและเมื่อเราพกพาเครื่องรางนี้จะเป็นการเพิ่มพลังให้กับตัวเองและป้องกันอันตรายรอบๆตัวได้

รูปภาพที่ 10 เครื่องรางญี่ปุ่นลักษณะต่างๆ

ที่มา : <https://www.marumura.com/omamori/>

ความแตกต่างของโอะมะโมะริชินโตกับพุทธ

สิ่งที่บรรจุอยู่ในโอะมะโมะริจะขึ้นอยู่กับว่าเป็นโอะมะโมะริจากศาลเจ้าชินโตหรือวัดพุทธ

ศาลเจ้าชินโต (หรือจินจะที่เรียกต่อท้ายชื่อ) มักจะเป็นวัตถุมงคลแล้วพิมพ์ชื่อของเทพเจ้าหรือบทสวดลงบนนั้นหรือเป็นเทวรูปต่างๆตามความเชื่อใส่ลงไป

วัดพุทธ (เทระหรือเคระหรือจิต่อท้ายชื่อ) จะใส่ของที่มีรูปของพระประธานหรือพระพุทธรูปของแต่ละนิกายหรือไม่ก็จะเป็นกระดาษที่เขียนบทสวดใส่ลงไป

เครื่องรางของ “ศาลเจ้า” เป็นที่สิงสถิตของดวงวิญญาณเทพเจ้าเครื่องรางของ “วัด” เป็นสิ่งมงคลรวมคำอธิษฐาน (Yasufumi Nishi 2560)

ชนิดของเครื่องราง

ตัวอักษรภาษาญี่ปุ่นที่เขียนอยู่บนตัวเครื่องรางนั้นมีความหมายและสามารถแบ่งประเภทได้ดังนี้

1. เครื่องรางหมวดความปลอดภัย (安全)

เครื่องรางหมวดแรกจัดเป็นเครื่องรางยอดนิยมของผู้ที่ต้องเดินทางบ่อยๆนั้นคือเครื่องรางความปลอดภัย (安全) ซึ่งแบ่งเป็นเครื่องรางยอดนิยม3แบบคือ

- 1.1 家内安全 หมายถึงขอให้คนในครอบครัวมีความสุข
- 1.2 交通安全 หมายถึงขับขีปลอดภัย
- 1.3 旅行安全 หมายถึงขอให้เที่ยวอย่างปลอดภัยกลับบ้านโดยสวัสดิภาพ

2. เครื่องรางหมวดสุขภาพ 健康

- 2.1 健康祈願 หมายถึงเครื่องรางขอให้สุขภาพแข็งแรง
- 2.2 無病息災 หมายถึง ป้องกันเจ็บไข้ได้ป่วย

3. เครื่องรางหมวดการเรียน 学业

- 3.1 合格祈願 หมายถึงขอให้สอบผ่าน
- 3.2 学业成就 ขอให้การเรียนสำเร็จไปได้ด้วยดีขอให้ได้ตามเป้าหมาย

4. เครื่องรางหมวดการเงิน-การงาน 金運

- 4.1 金運上昇 หมายถึงขอให้มิโชคทางการเงิน
- 4.2 財産上昇 หมายถึงเงินทองไหลมาเทมา
- 4.3 商売繁盛 หมายถึงค้าขายดีเจริญรุ่งเรือง
- 4.4 千客万来 หมายถึงขอให้ลูกค้าเข้าร้าน
- 4.5 出世成功 หมายถึงขอให้การงานราบรื่นและประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน
- 4.6 昇格昇進 หมายถึงได้เลื่อนตำแหน่งเลื่อนขั้น

5. เครื่องรางหมวดผูกดวงการคลอด 縁結び・出産

- 5.1 恋愛成就 สำหรับคนมีคู่หมายถึงขอให้ความรักราบรื่น
- 5.2 縁結び สำหรับคนโสดหมายถึงขอให้เจอเนื้อคู่
- 5.3 祈願 หมายถึงขอให้คลอดปลอดภัยสำหรับหญิงตั้งครรภ์
- 5.4 子授け หมายถึงขอให้มีลูกสำหรับคนที่อยากมีลูก

6. เครื่องรางหมวดเปิดดวงเรียกโชคลาภต่างเข้ามา 開運招福

หมวดนี้สำหรับคนที่อยากโชคดีมักจะมีคำจำพวก 心願成就 หมายถึง ขอให้พรที่ขอสมหวังทุกประการ(gashapon, 2561: Website)

ปัจจุบันมีการใช้สีบอกความหมายด้วยเช่นสีชมพูหมายถึงความรักสีแดงหมายถึงท่ามาค้า
ขึ้นเงินทองไหลมาเทมาสีทองหมายถึงทำให้มีเงินทองและมีโชคลาภสีม่วงหมายถึงสุขภาพดีเป็น
ต้นรวมถึงสัตว์ที่นำมาเป็นแบบของโอะมาโมริก็มีความหมายเช่นนกฮูกจะหมายถึงขอให้
ครอบครัวมีความสุขคนพิกามีสติปัญญาดีเรียนเก่งหรือถ้าเป็นรูปหน้าปีศาจ (เทพเจ้าที่คอยดูแล
ความประพฤติของพวกผี) ก็มักจะเอาไว้ห้อยรถยนต์เพื่อไม่ให้ภูติผีมาก่อวณ

2.1.4.2 เครื่องรางระวางหลัง(背守り)

ลักษณะของเครื่องรางระวางหลังจะแตกต่างกันไปในแต่ละท้องถิ่นแต่ก็จะปักด้วยเส้นไหม
สีขาวหรือสีแดงเป็นลวดลายมงคลต่างๆหรือจะเป็นภาพโอชิเอะที่เป็นผ้าที่เย็บต่อกันเป็นภาพแล้ว
ยัดนุ่นไว้ข้างในเพื่อให้ภาพนูนขึ้นซึ่งทำจากผ้าชิริเมน

คนญี่ปุ่นในสมัยโบราณมีความเชื่อว่าสิ่งไม่ดีจะเข้ามาทางข้างหลังดังนั้นเครื่องรางระวาง
หลังจึงแฝงคำอธิษฐานว่า “ขอให้เด็กๆเติบโตอย่างปลอดภัย” เครื่องรางระวางหลังเป็นสัญลักษณ์
ป้องกันสิ่งชั่วร้ายที่แฝงไปด้วยความรักเพื่อปกป้องสิ่งไม่ดีเข้ามาหาลูกจากทางข้างหลัง (กิ่งดาว
ไตรยสุนันท์, 2553 : 82)

สัญลักษณ์หรือลวดลายที่อยู่ด้านหลังสื่อเชื่อว่าจะป้องกันไม่ให้สิ่งไม่ดีเข้ามาหาจากทาง
ด้านหลัง

แบบที่เป็นภาพโอชิเอะ

1. พัดหมายถึงความสุขที่แผ่ขยายไปนานเท่านั้น
2. ท้อหมายถึงขอให้ชีวิตยืนยาว
3. กระต่ายหมายถึงจิตวิญญาณของดวงจันทร์เป็นสัญลักษณ์มงคล
4. คลื่นหมายถึงมีความสุขที่ไม่ขาดสายเหมือนเกลียวคลื่น
5. นกชิโตรีเป็นลวดลายที่งดงามนิยมวาดบนกิโมโนหรือภาชนะมาตั้งแต่สมัยเอโดะ
6. บัวเนื่องจากบัวเป็นสิ่งนำโชค

แบบลายปัก

1. พระจันทร์และดวงดาวอธิษฐานให้ชีวิตปลอดภัยมีชัยชนะ
2. ใบป่านอธิษฐานให้เติบโตได้เร็วเหมือนต้นป่าน

- 3.กระดองเต่าแสดงถึงความยินดีพรของเต่าจะกระจายออกไปทั่วทุกทิศทาง
- 4.ลายอิชิรุมะดิงเอาลักษณะของหินปูทางออกมาเช่นหินปูทางเดินของวัด

2.1.4.3 เครื่องรางลูกท้อ

ลูกท้อหรือเรียกว่าลูกพีช เป็นไม้ยืนต้นขนาดกลางมีทรงพุ่มขนาดกลางผลเป็นผลเดี่ยวมีลักษณะทรงกลมผลดิบจะเป็นสีเขียวผลสุกจะมีสีเหลืองอมส้มหรือสีแดงอมชมพูเป็นผลไม้สำหรับรับประทาน(jom, 2560: Website)

คนญี่ปุ่นมีความเชื่อว่าท้อคือต้นไม้ศักดิ์สิทธิ์ที่สามารถขับไล่สิ่งชั่วร้ายได้จากเรื่องเล่าที่มีชื่อเสียงเช่นเรื่องของเทพอิซานางิในบันทึกโคจิกิและนิสงโชกิกคนญี่ปุ่นนิยมนำลูกท้อทำเป็นสัญลักษณ์ในการผลิตสิ่งต่างๆเพื่อความเป็นมงคลเช่นเครื่องดื่มเครื่องรางพวงกุญแจ (กิ่งดาว ไตรยสุนันท์, 2553 : 96)

สัญลักษณ์รูปลูกท้อที่ทำเป็นเครื่องรางลูกท้อ (桃守り)

1. เครื่องรางลูกท้อประเภทถุงเครื่องราง (お守り) จะมีสัญลักษณ์รูปลูกท้ออยู่บนตัวถุงผ้าและมีตัวอักษรคันจิเขียนว่า 桃守 ซึ่งมีความหมายว่าเครื่องรางลูกท้อบางชิ้นก็จะเขียนเป็นชื่อของศาลเจ้าที่เผยแพร่เครื่องรางชิ้นนั้นๆ
2. เครื่องรางลูกท้อประเภทพวงกุญแจพวงกุญแจที่ทำเป็นรูปลูกท้อจะทำโดยใช้วัสดุที่ทำจากผ้าพลาสติกและโลหะสามารถนำมาใช้ห้อยกระเป๋าหรือโทรศัพท์ก็ได้

รูปภาพที่11 เครื่องรางลูกท้อประเภทถุงเครื่องรางญี่ปุ่น   รูปภาพที่12 เครื่องรางลูกท้อประเภทพวงกุญแจ

ที่มา : <https://ameblo.jp/tkntro312/entry-12197074229>.   ที่มา : <http://www.horikoshijinja.or.jp/jinja/momo/>

2.1.2 ความเป็นมา

ชาวญี่ปุ่นมีความเชื่อดั้งเดิมในเรื่องการนับถือบูชาเทพเจ้าและภูติผีปีศาจในธรรมชาติ รวมทั้งบรรพบุรุษผู้ล่วงลับ โดยมีหัวหน้าเผ่าเป็นผู้ประกอบพิธีกรรมจนกระทั่งประเทศญี่ปุ่นถูกรวมเข้าเป็นหนึ่งเดียวภายใต้การนำของตระกูลยามาโตะความเชื่อต่างๆถูกหลอมรวมกลายเป็นลัทธิชินโตชินโตคือจิตวิญญาณดั้งเดิมของประเทศญี่ปุ่นเป็นบ่อเกิดความเชื่อต่างๆของชาวญี่ปุ่นที่เชื่อกันว่าสิ่งมีชีวิตทุกชนิดในธรรมชาติเช่นต้นไม้โขดหินดอกไม้สัตว์แม้แต่เสียงมีเทพเจ้าอาศัยอยู่

หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 สภาพสังคมของญี่ปุ่นได้เปลี่ยนไปทำให้เสถียรภาพทางแนวคิดของชินโตไม่แน่นอนต้องต่อสู้กับวัฒนธรรมอุตสาหกรรมแต่ก็ยังมีชาวญี่ปุ่นหลายคนที่เป็นห่วงชาติบ้านเมืองคนเหล่านี้มีส่วนช่วยในการอนุรักษ์วัฒนธรรมรวมไปถึงการผดุงรักษาแนวคิดและวิถีชีวิตแบบชินโต (วนิดา ขำเขียว, 2543) ปัจจุบันแม้ประเทศญี่ปุ่นจะเป็นประเทศที่มีความเจริญก้าวหน้าแต่ก็ยังสามารถประยุกต์ความเชื่อในเรื่องของสิ่งมงคลกับวัฒนธรรมญี่ปุ่นและการดำรงชีวิตในปัจจุบันได้ศาสนาชินโตยังคงฝังรากลึกอยู่ในชีวิตประจำวันของชาวญี่ปุ่นในปัจจุบัน คนญี่ปุ่นไปศาลเจ้าไหว้พระขอพรนอกจากนี้ยังมีการกระทำที่แสดงถึงความเชื่อเช่นการนำสิ่งของมาถวายต่อเทพเจ้าในศาลเจ้าของที่ถูกนำมาถวายแก่เทพเจ้าเช่นเหล้า โมจิข้าวปั้นมีความเชื่อว่าสิ่งที้นำถวายเป็นของมงคลที่มีจิตวิญญาณอยู่ (Life Japan, 2560: Website) จากความเชื่อดั้งเดิมของญี่ปุ่นความเชื่อในเรื่องเครื่องรางของขลังวิญญาณและไสยศาสตร์เป็นเหตุให้เกิดการสร้างรูปสัญลักษณ์ขึ้นมาเพื่อเป็นที่พึ่งยึดเหนี่ยวจิตใจสิ่งมงคลหรือในภาษาญี่ปุ่นเรียกว่า “องงิโมะโนะ” เป็นสิ่งมงคลที่ชาวญี่ปุ่นเชื่อว่าจะช่วยนำความ โชคดีมาให้แก่ผู้ที่ถือครองเพียงแค่มิติดัวไว้ก็เป็นสิ่งที่คอยเตือนให้ระลึกว่ามีสิ่งที่คอยคุ้มครองอยู่เสมอเปรียบได้กับพระเครื่องในศาสนาพุทธด้วยเหตุนี้จึงเกิดเป็นสิ่งมงคลสำหรับพกพาขึ้น

เดิมประเทศญี่ปุ่นนับถือศาสนาชินโตมีสิ่งมงคลพกพาที่เรียกว่าเครื่องรางญี่ปุ่น (โอะมาโมริ) เป็นเครื่องรางที่ชาวญี่ปุ่นนิยมพกกันเพื่อให้โชคในด้านต่างๆเครื่องรางของศาสนาชินโตจะจัดจำหน่ายที่ศาลเจ้าโอะมาโมริของชินโตมีลักษณะเป็นถุงผ้าขนาดเล็กทรงสี่เหลี่ยมที่ง่ายต่อการพกพา โดยภายในถุงมักจะเป็นวัตถุดิบที่เชื่อว่าจะพิ่มพูนชื่อของเทพเจ้าหรือบทยอดลงบนนั้นหรือไม่ก็เป็นเทวรูปต่างๆตามความเชื่อใ้ลงไปต่อมาศาสนาพุทธเริ่มเข้ามามีบทบาทในประเทศญี่ปุ่นเครื่องรางของศาสนาพุทธมีลักษณะที่คล้ายกับเครื่องรางของศาสนาชินโตแต่มีสิ่งที่แตกต่างคือสิ่งที่อยู่ภายในถุงเครื่องรางของศาสนาพุทธจะใส่ของที่มีรูปของพระประธานหรือพระพุทธรูปของแต่ละนิกายหรือไม่ก็

จะเป็นกระดาษที่เขียนบทสวดคลงไปนอกจากเครื่องรางของศาสนาพุทธแล้วสิ่งมงคลสำหรับพกพาของศาสนาพุทธยังมีลูกปะคำอีกด้วย

สิ่งมงคลพกพาเป็นสิ่งที่เริ่มมีมาตั้งแต่สมัยโบราณและสืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบันเช่นผ้าเอนกประสงค์ (手ぬぐい) ที่ใช้ในกิจการโภกหัวในงานพิธีกรรมสมัยโบราณเพื่อปลุกจิตวิญญาณปัจจุบันโภกได้ในชีวิตประจำวันเพื่อให้เกิดความมุ่งมั่นเครื่องรางหรือโอมาโมะริมีความสำคัญคล้ายกับพระพุทธรูปหรือพระเครื่องในศาสนาพุทธมีมาตั้งแต่โบราณและถูกใช้สืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน อีกทั้งยังเป็นสิ่งมงคลพกพาที่ได้รับความนิยมมากในปัจจุบัน

บางสิ่งอาจเกิดจากตำนานที่เล่าต่อกันมาจนถึงปัจจุบันเช่นเกลือในตำนาน โคะจิกิเล่าว่ามีเทพที่ชื่อว่าอิซานางิได้เดินทางไปยังดินแดนแห่งความมืดได้พิภพเพื่อตามหาอิซานามิในเมืองที่เป็นดินแดนแห่งความตายแล้วเมื่อครั้ง ไปช่วยกลับมายัง โลกมนุษย์แล้วอิซานางิได้อาบน้ำเกลือเพื่อให้เกิดความบริสุทธิ์ซึ่งน้ำเกลือก็ได้ชำระล้างมลทินชั่วร้ายที่ติดตัวจนหมดตั้งนั้นจากตำนานเก่าแก่ได้ถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่นจนถึงปัจจุบันลูกหลานชาวญี่ปุ่นจึงมีความเชื่อกันว่า “เกลือ” สามารถขับไล่สิ่งชั่วร้ายให้ออกไปได้จึงมีการนำเกลือมาทำเป็นถุงพกพาสำหรับพกติดตัวเพื่อป้องกันอันตรายและสิ่งชั่วร้าย (marumura ,2555: Website)

ต่อมายุคสมัยเปลี่ยนสิ่งมงคลก็เปลี่ยนไปจากเดิมเป็นเครื่องรางที่ได้รับจากศาลเจ้าก็เริ่มมีของใช้ที่ใช้ในชีวิตประจำวันที่น่ามาเป็นสิ่งมงคลพกพามากขึ้นการปฏิบัติอุตสาหกรรมต่างๆที่เป็นสาเหตุให้เกิดสิ่งมงคลสำหรับพกพาในปัจจุบันขึ้น โอบิที่ใช้สำหรับประดับตกแต่งและพันกิโมโนมีความสำคัญขึ้นในยุคปฏิวัติอุตสาหกรรมสิ่งทอกำเนิดการทอผ้าไฟฟ้าและเทคนิคจากตะวันตกช่วงนี้การพันกิโมโนได้กลายมาเป็นส่วนหนึ่งของศิลปะการผูกโอบิมิวิธีการผูกที่หลากหลายนอกจากโอบิจะใช้สำหรับประดับตกแต่งและพันกิโมโนยังทำหน้าที่ผูกค้ำอชยฐานอีกด้วย

เมื่ออุตสาหกรรมตะวันตกเริ่มเข้ามาก็ได้มีสินค้าที่เข้ามาผสมผสานกับวัฒนธรรมญี่ปุ่น สินค้าที่เข้ามามีบทบาทในประเทศญี่ปุ่นและกลายเป็นสิ่งมงคลขึ้นเช่นคิทแคทคิทแคทถือกำเนิดขึ้นที่เมืองยอร์กประเทศอังกฤษซึ่งสาเหตุที่คิทแคทสามารถเข้ามาเป็นสินค้านิยมของประเทศชาตินิยมของชาวญี่ปุ่นเนื่องจากคิทแคทในภาษาญี่ปุ่นออกเสียงว่า“คิต โตะคัทชี”จึงมีความหมายว่า จะต้องชนะแน่นอนจึงเกิดความเชื่อใหม่ที่ว่าหากพกคิทแคทในตอนสอบจะทำให้สอบผ่าน

สิ่งมงคลพกพาที่เกิดจากการออกเสียงในภาษาญี่ปุ่นและให้ความหมายที่มงคลนั้นมีอีกอย่างก็คือเหรียญ 5 เยนในภาษาญี่ปุ่นคือ 五円 (go-en โคะเอ็น) ออกเสียงตรงกับคำว่า 忌縁 ซึ่งคันจิ 忌縁 มีความหมายว่าเป็นการขอพรจากเทพเจ้าเหรียญ 5 เยนจึงเป็นสัญลักษณ์ของความ โชคดีและ

นิยมพดติดตัวไว้เป็นต้นบ้างก็นำสัญลักษณ์สิ่งมงคลต่างๆมาทำเป็นของใช้ที่สามารถพกพาได้
 อย่างเช่นทำเป็นพวงกุญแจซึ่งจะนำไปติดอยู่กับกระเป๋าโทรศัพท์มือถือหรือแขวนไว้ในรถเพื่อนำ
 โชคดีมาให้โดยแต่ละสัญลักษณ์มงคลก็จะให้โชคที่แตกต่างกัน (omagiri11, 2560: Website)

จะเห็นได้ว่าปัจจุบันสิ่งมงคลพวกนั้นไม่ได้มีเพียงสิ่งที่ได้รับมาจากศาลเจ้าอย่างเครื่องราง
 หรือที่เรียกว่าโอะมาโมะริเท่านั้นยังมีเครื่องประดับของใช้ของกินของที่สามารถพบเจอได้ใน
 ชีวิตประจำวันความหมายของสิ่งมงคลได้ผ่านการบอกเล่ารุ่นต่อรุ่นทำให้เกิดความเชื่อสืบต่อกันมา
 ว่าสิ่งนั้นหรือสัญลักษณ์นั้นมีความหมายที่ดีและให้โชคที่แตกต่างกัน

2.3 พิธีหรือวิธีการใช้สิ่งมงคลสำหรับพกพา

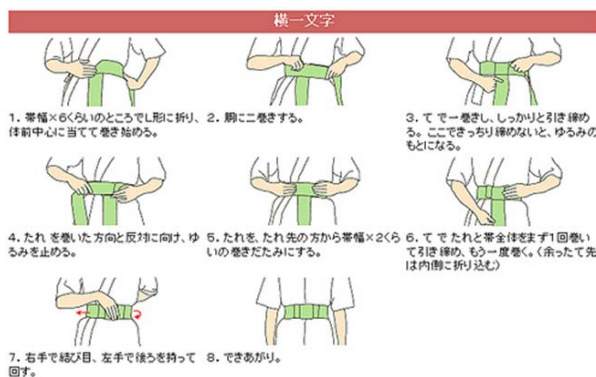
2.3.1 สิ่งมงคลพกพาที่เป็นของใช้

2.3.1.1 โอบิ (帯)

วิธีการผูกโอบิแบบบุนโกะมุซุบิ

1. พับโอบิเป็นสองทบจากปลายข้างหนึ่งของโอบิและให้ความยาวมีขนาดกว้างเท่ากับช่วง
 ออกส่วนนี้คือเทซากิ
2. ใช้โอบิส่วนที่เกินจากเทซากิพันรอบลำตัวสองรอบ
3. ผูกให้แน่นโดยให้เทซากิอยู่ด้านบน
4. พับ “ทาระ” ซึ่งเป็นโอบิส่วนที่เหลือทบไปทบมาให้มีขนาดความกว้างเท่ากับช่วงออกตรง
 ส่วนนี้เรียกว่า “ฮานะ”
5. แล้วพับซิกแซก (คล้ายเวลาพับพัด) ตรงกลางของฮานะแล้วกดเอาไว้
6. เอาเทซากิที่เหลือมาพันฮานะ
7. เทซากิส่วนที่เหลือให้สอดไว้ระหว่างโอบิและแผ่นรองโอบิจัดรูปทรงให้สวยงามแล้ว
 หมุนไปด้านหลังโดยหมุนไปทางขวา (กิ่งดาว ไตรยสุนันท์, 2553 : 64-65)

รูปภาพที่ 13 วิธีการผูกโอบิแบบบุน โโกะมุซุบิ

ที่มา : <https://www.gotoknow.org/posts/178335>

พิธีโอบิอิไว หมายถึงการฉลองและอวยพรให้ทารกคลอดออกมาอย่างปลอดภัยโดยทั่วไป จะพันท้องในวันอิบุ โนะอิหรือวันสุนัขเหตุผลที่เลือกวันสุนัขก็เพราะว่าสุนัขเป็นสัตว์ที่ออกลูกง่าย การพันท้องในวันสุนัขเมื่อตั้งท้องได้ 5 เดือนเชื่อว่าจะไม่ทำให้แท้งและคลอดก่อนกำหนดคนจากนี้ ยังมีความหมายว่าให้โอบิช่วยโอบอุ้มดวงวิญญาณ(ทารก) ในครรภ์ให้อยู่กับร่างกายของมารดาอย่างสงบ (กิ่งดาวไตรยสุนันท์, 2553 : 64-65)

2.3.1.2 เหรียญ 5 เยน (五円玉)

คนญี่ปุ่นนิยมนำเหรียญ 5 เยนมาทำเป็นเครื่องรางพกติดตัวหรือนำมาห้อยโทรศัพท์มือถือ เพราะเชื่อว่าจะช่วยเรียกเงินเรียกทองและช่วยให้โชคดียิ่งด้วยเหรียญ 5 เยนจึงเป็นสัญลักษณ์ของความโชคดีและเป็นเครื่องรางญี่ปุ่นที่พกพาสะดวกที่สุด

รูปภาพที่ 14 เครื่องรางญี่ปุ่นเหรียญ 5 เยน

ที่มา: http://e-yo-tokushima.net/e-yo-images/news/news-image07_btn.jpg

2.3.1.3 พัด (扇子)

มีธรรมเนียมการมอบพัดเป็นของขวัญในงานมงคลเริ่มมีมาตั้งแต่สมัยมุโรมาจิและในปัจจุบันก็ยังมียกย่องในงานมงคลต่างๆเช่นในงานแต่งงานหรืองานเฉลิมฉลองเป็นของมงคลที่มีความหมายว่าขอให้มีความยินดียิ่งขึ้นไปอีกทั้งยังนิยมพกติดไว้ในกระเป๋าในวันที่รู้สึกว่าจะใจมีเรื่องที่ไม่สบายใจให้นำพัดออกมาพัดเชื่อว่าจะทำให้จิตใจสงบลงได้

2.3.1.4 ผ้าเอนกประสงค์ (手ぬぐい)

ผ้าเอนกประสงค์ (手ぬぐい) จะใช้พกศรียะในงานเทศกาลหรือพิธีกรรมและปัจจุบันนิยมใช้พกในชีวิตประจำวัน

วิธีการพกผ้าเอนกประสงค์มี2วิธี

1. วิธีพกผ้าสำหรับทำงานและการพกแบบทั่วไปมีวิธีทำโดยเอาผ้าคลุมศรียะแล้วผูกปลายด้านบนเข้าด้วยกันไว้ข้างหลังศรียะส่วนที่เหลือให้ขมวดเก็บเข้าไป
2. วิธีพกผ้าแบบต่อสู้มีวิธีโดยเอาผ้าคลุมศรียะจากนั้นขมวดให้เป็นเกลียวพันไขว้กันที่ด้านหลังจากนั้นสอดเกลียวใต้ผ้า (กิ่งดาว ไตรยสุนันท์, 2553 : 80-81)

2.3.2 สิ่งมงคลพกพาที่เป็นของกิน

2.3.2.1 เกลือ (塩)

วิธีการใช้

1. เมื่อต้องการใช้เวลาสนุกสนานไปกับการซื้อของหรือขับรถท่องเที่ยวเกลือแบบพกพามีผลที่จะช่วยให้รอดจากภัยต่างๆเมื่อออกไปข้างนอกเวลาออกไปข้างนอกควรพกเกลือไว้เสมอเกลือพกพานำมาซึ่งความโชคดี
2. สามารถใช้แทนเครื่องรางได้และมักจะให้เด็กๆพกไปโรงเรียนเป็นตัวแทนเครื่องรางในด้านของความปลอดภัยโดยจะพกพาดูเกลือพกพาดิดไว้ที่กระเป๋านักเรียนจะช่วยปกป้องเด็กๆจากสิ่งต่างๆไม่เพียงแค่อันตรายแต่รวมไปถึงปัญหาจากเพื่อนและรุ่นพี่ด้วย

รูปภาพที่ 15 ถุงเกลือพกพาที่พกไว้กับกระเป๋านักเรียน

รูปภาพที่ 16 กำถุงเกลืออริชฐาน

ที่มา : <http://jinjya-sio.com/?tid=5&mode=f4>

3.เวลาที่จะต้องสอบสัมภาษณ์งานหรือนำเสนอผลงานก่อนที่จะเข้าสอบหรือสัมภาษณ์งาน ควรกำถุงเกลือพกพาให้แน่นและอริชฐานตามความคาดหวังพลังของเกลือจะช่วยให้จิตใจสงบลง

4.เวลานอนไม่หลับเมื่อต้องไปพักค้างที่ถ้ารู้สึกหวาดกลัวภายในห้องของโรงแรมให้นำถุงเกลือพกพาวางไว้ใต้เตียงหรือหมอนวิธีนี้จะช่วยคลายความวิตกกังวลซึ่งเป็นสาเหตุของการนอนไม่หลับได้นอกจากนี้ถ้าหากพกเกลือมาปริมาณมากการนำเกลือไปวางไว้ที่มุมทั้ง 4 ของห้องก็ช่วยได้เช่นกัน

5.ถุงเกลือพกพาเป็นเครื่องรางของสัตว์เลื้อยไ้หน้าเกลือถุงเล็กๆติดไว้ที่ปลอกคอหรือนำไปติดไว้กับเสื้อผ้าของสัตว์เลื้อยเวลาที่สัตว์เลื้อยออกไปข้างนอกบ้านพลังของเกลือจะช่วยป้องกันสัตว์เลื้อยให้ปลอดภัยจากโรคภัยและการบาดเจ็บ (コノ, 2560 : website)

2.3.2.2 คิทแคท (kitkat)

ในปัจจุบันมีนักเรียนเตรียมสอบที่พกคิทแคทติดตัวไปยังสนามสอบเนื่องจากคิทแคทพ้องเสียงกับภาษาญี่ปุ่นสำเนียงคิซุว่า “คิทโตะคัทโตะ” (จังหวัดอื่นจะอ่านว่าคัทโตะคัทสึ) ที่แปลว่าชนะอย่างแน่นอนทำให้ชาวญี่ปุ่นนิยมส่งให้กำลังใจกัน โดยเฉพาะเด็กที่จะต้องเข้ามหาวิทยาลัยการได้รับคิทแคทหรือพกติดตัวไปที่สนามสอบด้วยจะประหนึ่งได้คำอวยพรว่า “สอบผ่านอย่างแน่นอน” (พิชชาธิ์,2560: Website)

2.3.3 สิ่งมงคลพกพาที่เป็นเครื่องประดับ

2.3.3.1 กระจดนำโชค (福の鈴)

ผู้คนพกกระจดไว้สำหรับตั้งจิตอธิษฐานมีการติดกระจดเอาไว้ที่สิ่งของต่างๆรอบตัวเช่น เครื่องรางประจำตัวรองเท้าของเด็กเสียงกระจดจะขับไล่ความชั่วร้ายและทำให้เทพเจ้ายินดีชำระสถานที่และนำมาซึ่งความสุข (กิ่งดาว ไตรยสุนันท์, 2553 : 72)

2.3.3.2 เนทสึเกะ (根付)

เนทสึเกะหรือลูกตุ้มโลหะชิ้นเล็กสำหรับห้อยตกแต่งโอบิที่ในสมัยเอโดะออกแบบมาเพื่อป้องกันการสูญหายหรือถูกขโมยเนื่องจากชุดกิโมโนไม่มีกระเป๋า (กิ่งดาว ไตรยสุนันท์, 2553 : 66) เนทสึเกะจะทำหน้าที่เป็นตัวยึดสายคล้องชาเกะ โมะ โนะ ใช้ร่วมกับโอจิเมะโดยชาเกะ โมะ โนะ ที่แขวนอยู่จะถูกยึดด้วยเนทสึเกะกับ โอจิเมะ (พรชนก สาริกบุตร, 2559: Website)

2.3.4 สิ่งมงคลพกพาที่เป็นเครื่องราง

2.3.4.1 เครื่องรางญี่ปุ่น (お守り)

วิธีการใช้เครื่องรางของญี่ปุ่น

ใช้สำหรับพกพาวิธีการพกไม่มีกฎที่ตายตัวแต่เพื่อให้ได้พรอันศักดิ์สิทธิ์จากเครื่องราง แนะนำควรพกติดตัวไว้จะใส่ไว้ในกระเป๋าสะพายหรือกระเป๋าเงินก็ได้เช่นกันแต่ในกรณีที่เก็บเครื่องรางไว้ที่บ้านควรวางไว้ในจุดที่มองเห็นอยู่ในตำแหน่งที่สูงและไม่สัมผัสจะหยิบเครื่องรางมาอธิษฐานขอพรเป็นประจำ

อายุการใช้งาน

คนญี่ปุ่นส่วนใหญ่จะเปลี่ยนเครื่องรางใหม่ในทุกปีด้วยความเชื่อที่ว่าเครื่องรางที่ได้ซื้อมานั้นผ่านสิ่งต่างๆจากโลกภายนอกมาตลอด 1 ปีทำให้เครื่องรางที่เคยบริสุทธิ์นั้นแปะเปื้อนไม่ว่าสิ่งที่จะสมหวังหรือไม่สมหวังก็ตามควรเปลี่ยนเครื่องรางใหม่ในทุกปีสำหรับเครื่องรางที่ใช้แล้วในปีที่ผ่านมาให้นำกลับไปคืนยังศาลเจ้าหรือวัดเดิมที่ซื้อมาหรือนำไปคืนที่ศาลเจ้าหรือวัดอื่น โดยในช่วงปีใหม่ของทุกปีในแต่ละศาลเจ้าและวัดจะมีกล่องขนาดใหญ่สำหรับคืนเครื่องรางอันเก่าวางไว้ภายในบริเวณศาลเจ้าและวัดนั้นๆแล้วทางวัดหรือศาลเจ้าจะนำเครื่องรางที่ผู้คนนำมาคืนไปทำพิธีเผาอีกที (Japan555, 2561: Website)

2.3.4.2 เครื่องรางระวางหลัง(背守り)

เครื่องรางระวางหลังเป็นสิ่งที่สืบทอดกันมาตั้งแต่สมัยเมจิวดลายมีความสวยงามและสื่อถึงการอธิษฐาน โดยจะปักเครื่องรางนี้ไว้ด้านหลังเสื้อหรือเสื้อชั้นในทำให้สามารถติดตัวไปได้ทุกที่ (กิ่งดาว ไตรยสุนันท์,2553 : 82)

2.3.4.3 เครื่องรางลูกท้อ

คนญี่ปุ่นจะพกไว้เพิ่มกำลังใจและป้องกันสิ่งชั่วร้ายในแต่ละวันเครื่องรางลูกท้อสามารถหาซื้อได้ตามศาลเจ้าที่จัดจำหน่าย (Fukushima Inari, 2559: website)

3. ความคิด ความเชื่อของชาวญี่ปุ่นที่มีต่อสิ่งมงคลสำหรับพกพา

3.1 ความเชื่อจากตำนานของศาสนาชินโต

3.1.1 ความเชื่อเรื่องเทพเจ้า

เทพเจ้าหรือคามิ (kami) เป็นผู้ที่ควรยกย่องให้เกียรติในฐานะเป็นผู้ควรแก่การสักการะบูชา และวิญญูณอันศักดิ์สิทธิ์โดยเชื่อว่าเทพเจ้าเป็นผู้ปกป้องคุ้มครองบ้านเมืองหรือสถานที่ต่างๆ ความหมายของคามินั้นมีอยู่ทั้งทางโลกและทางธรรมและไม่มีการแข่งขันระหว่างมนุษย์กับเทพเจ้าเป็นสิ่งที่ปรากฏตัวตนให้เห็นได้และเป็นสิ่งที่เร้นลับและเป็นสาเหตุหนึ่งทำให้มนุษย์เกิดความรู้สึกหวาดกลัวการนับถือเทพต่างๆของญี่ปุ่นขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของแต่ละคนเทพแต่ละองค์จะมีลักษณะพิเศษเฉพาะมีความสามารถและมีหน้าที่บทบาทต่างกันและคนญี่ปุ่นเชื่อกันว่าเทพเจ้ามีหลายองค์ทั้งเทพแห่งสวรรค์เทพแห่งพิภพรวมไปถึงการนับถือวิญญูณที่สิงสถิตอยู่ตามธรรมชาติ และเชื่อกันว่าเทพเจ้าคือวิญญูณที่มีพลังอำนาจสามารถดลบันดาลให้สิ่งต่างๆเกิดขึ้นหรือเป็นไปตามปรารถนา (วนิดา ขำเขียว,2543)

ความเชื่อเรื่องนี้สะท้อนให้เห็นว่าสิ่งมงคลสำหรับพกพานั้นอาจมีรากฐานมาจากเทพเจ้าที่อาจจะสามารถดลบันดาลให้สิ่งต่างๆมีพลังซึ่งจากตำนานของศาสนาชินโตกล่าวไว้ว่ามีเทพสององค์คือเทพอิซานางิและอิซานามิเป็นผู้ให้กำเนิดเกาะญี่ปุ่นและสรรพสิ่งต่างๆบนโลกวันหนึ่งเทพอิซานางิไปหาเทพอิซานามิที่ดินแดนหลังความตายแต่ทำผิดสัญญาจึงถูกเทพอิซานามิไล่ล่าระหว่างที่หลบหนีเทพอิซานางิได้ปลิวลูกท้อที่อยู่บนต้นข้างทางปาไปที่เหล่าปีศาจร้ายทำให้เหล่าปีศาจหยุดไล่ล่าและนั่งกินลูกท้อนั้นทำให้สามารถรอดมาได้ต่อมาเทพอิซานางิได้อธิษฐานขอให้ลูกท้อเป็นผลไม้ที่มีพลังศาลช่วยมวลมนุษยชนโลก

สิ่งนี้สะท้อนให้เห็นถึงในปัจจุบันชาวญี่ปุ่นมักจะนิยมเอาสัญลักษณ์รูปลูกท้อมาออกแบบในรูปแบบของสิ่งมงคลสำหรับพกพาในรูปแบบต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นเครื่องรางรูปลูกท้อพวงกุญแจลูกท้อเนื่องจากมีความเชื่อว่าหากพกแล้วจะสามารถขับไล่สิ่งชั่วร้ายออกไปได้

3.1.2 ความเชื่อเรื่องมลทินบริสุทธิ์

แนวปฏิบัติที่เด่นของศาสนาชินโตคือการชำระล้างตัวเองให้ปราศจากมลทินปิดเป่าความไม่ดีด้วยการชำระล้างชินโตเน้นความสะอาดบริสุทธิ์และมองว่าความตายเชื้อโรคเลือดและสิ่งสกปรกเป็นสิ่งที่น่ารังเกียจน่ากลัวแนวความคิดเรื่องการชำระจิตวิญญาณให้บริสุทธิ์คือการชำระล้างตนเองให้บริสุทธิ์โดยพิธีกรรมที่กำจัดจิตวิญญาณร้ายออกไปเพื่อให้ตนเองกลับสู่สภาพดีและบริสุทธิ์ดั้งเดิมความสกปรกแปดเปื้อนที่เรียกว่าเคเงระ (kegare) หรือทสุมิ (tsumi) ที่เป็นมลทินจะถูกกำจัดได้โดยพิธีกรรมของการชำระล้างบริสุทธิ์ไม่ว่าจะเป็นพิธีบูบิรากิคือพิธีกรรมชำระล้างบริสุทธิ์ด้วยเกลือและผงเหล็ก (fimt) เป็นหน้าที่ของคนสำคัญในหมู่บ้าน (uji-ko) สองคนทำหน้าที่ซัดเกลือออกไปและจุดไฟจากหินเหล็กเพื่อจะทำให้สถานที่บริสุทธิ์พร้อมกับการใช้โกเซบับไล่วิญญาณชั่วร้ายออกไปด้วย (เพ็ญศรี กาญจโนมัย, 2541)

ความเชื่อเรื่องนี้สะท้อนให้เห็นถึงแนวความคิดเรื่องการชำระล้างมลทินที่มีอยู่ในชีวิตประจำวันการใช้เกลือโรยที่บริเวณทางเข้าบ้านหรือร้านค้าหรือการชำระล้างร่างกายก่อนเข้าสถานที่บริสุทธิ์อย่างศาลเจ้าเนื่องจากเวลาใช้ชีวิตอยู่นอกบ้านอาจจะต้องแปดเปื้อนด้วยมลทินบางอย่างพอจะเข้ามายังสถานที่บริสุทธิ์จะต้องชำระล้างร่างกายให้บริสุทธิ์ก่อนที่จะเข้ามาได้การโรยเกลือไว้บริเวณประตูทางเข้าเพราะเชื่อว่าจะสามารถปิดเป่าสิ่งไม่ดีเวลาก้าวผ่านเกลือนั้นเข้ามาอีกทั้งแนวความคิดเรื่องการชำระล้างและความสะอาดยังปรากฏตามบันทึกในคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์ของชินโต

สิ่งมงคลสำหรับพกพาอาจจะมีรากฐานมาจากความเชื่อดั้งเดิมของศาสนาชินโตจะเห็นได้จากตำนานของศาสนาชินโตเมื่อเทพอิชานางิกลับมาจากดินแดนหลังความตายก่อนที่จะเหยียบพื้นพิภพก็จะไปชำระล้างร่างกายเพื่อล้างมลทินที่ทะเลก่อนเนื่องจากความเค็มของเกลือสามารถชำระล้างร่างกายให้บริสุทธิ์ได้ซึ่งตำนานนี้สะท้อนความเชื่อในเรื่องที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบันในรูปแบบของสิ่งมงคลสำหรับพกพาคือการนำเกลือมาพกพาเพื่อที่จะสามารถขับไล่สิ่งชั่วร้ายได้

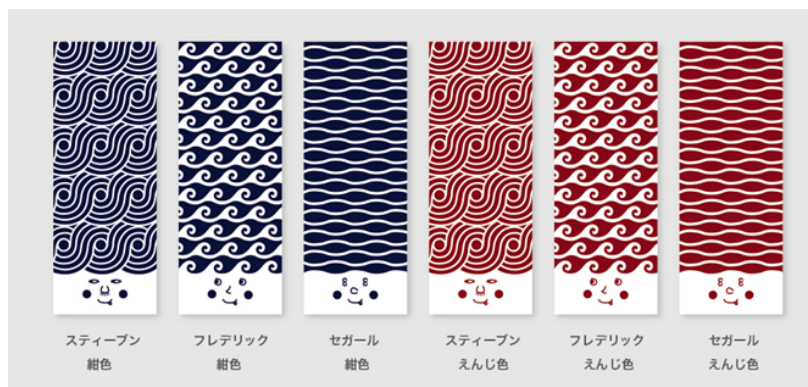
3.2 ความเชื่อเรื่องความเป็นสิริมงคลและความเป็นอัมงคล

3.2.1 ความเชื่อเรื่องความเป็นสิริมงคล

ความเป็นสิริมงคลคือพลังที่ดีที่จะคอยช่วยเหลือคำจูงใจให้คนที่กระทำความดีมีพลังงานเพิ่มขึ้นในการดำรงชีวิตและเป็นการนำสิ่งที่เป็นสิริมงคลเข้าชีวิต (ช.ธรรมรักษ์, 2558: Website) ชาวญี่ปุ่นมีความเชื่อที่หลากหลายรวมถึงความเชื่อเรื่องความเป็นสิริมงคลด้วยซึ่งตามความเชื่อของคนญี่ปุ่นนั้นสิ่งมงคลสำหรับพวกเขาจะเป็นสิ่งที่มีความเป็นสิริมงคลเนื่องจากเป็นสิ่งที่พวกเขานำไปสู่ความเจริญให้ผลดีแก่ตัวผู้พกพาโดยสิ่งมงคลสำหรับพวกเขาที่พกแล้วให้ความเจริญและความโชคดีแก่ตัวผู้พกมีอยู่หลากหลายทั้งสิ่งของเครื่องใช้อาหารเครื่องประดับรวมถึงเครื่องรางโดยความเชื่อเรื่องความเป็นสิริมงคลของสิ่งมงคลเหล่านี้สามารถแบ่งได้ตามความต้องการที่หลากหลายตามคุณสมบัติของสิ่งนั้นเช่นพกแล้วร่ำรวยพกแล้วโชคดี เป็นต้น

ส่วนใหญ่แล้วสิ่งมงคลสำหรับพวกเขาที่ที่มีความเป็นสิริมงคลจะมีคุณสมบัติที่พกแล้วโชคดี ไม่ว่าจะเป็นการพกผ้าเอนกประสงค์พกถุงเกลือสำหรับพกพาพกคิทแคทการพกเนทสี่เกาะทุกสิ่งทุกอย่างมาเป็นสิ่งที่พกแล้วล้วนจะนำความโชคดีมาให้แก่ตัวผู้พกการ โภกผ้าเอนกประสงค์ไว้ที่หัวทำให้ผู้พกเกิดความมุ่งมั่นตั้งใจรวมถึงการพกถุงเกลือพกพาและพกคิทแคทในตอนสัมภาระงานหรือตอนสอบก็เป็นสิ่งที่พกแล้วเป็นสิริมงคลเนื่องจากเป็นสิ่งที่เพิ่มพลังงานให้แก่ตัวผู้พกทำให้จิตใจของตัวผู้พกมีความมุ่งมั่นมีความมั่นใจสามารถที่จะสอบหรือสัมภาระงานผ่านซึ่งเป็นผลดีแก่ผู้ที่พกพา

การนำลวดลายมงคลมาออกแบบสิ่งของนั้นๆก็อาจจะถือได้ว่าเป็นสิ่งที่มีความเป็นสิริมงคล ลวดลายมงคลคือลวดลายที่แสดงถึงความยินดีและเป็นสัญลักษณ์อันเป็นมงคลโดยมีการวาดลวดลายดังกล่าวลงบนสิ่งของหลายอย่างเช่นผ้าเอนกประสงค์โอบิเป็นต้นลวดลายที่มีอยู่อย่างมากมายนี้เกิดจากการดึงเอาลักษณะเด่นของสิ่งต่างๆเช่นพืชสัตว์ธรรมชาติ (กิ่งดาว ไตรยสุนันท์, 2553 : 70) อย่างเช่นการวาดลวดลายของคลื่นลงบนผ้าเอนกประสงค์เนื่องจากสัญลักษณ์ของคลื่นหมายถึงการมีชีวิตที่สมบูรณ์การออกแบบเนทสี่เกาะเป็นรูปหน่อไม้เนื่องจากหน่อไม้เป็นพืชที่เติบโตเร็วการออกแบบสิ่งของเครื่องใช้เป็นรูปเต่าเนื่องจากเต่าเป็นสัตว์ที่มีคุณสมบัติที่อายุยืนซึ่งสิ่งมงคลพกพาส่วนใหญ่มักจะออกแบบเป็นลวดลายมงคลและถือได้ว่าเป็นสิริมงคลตามความหมายของสิ่งนั้น

รูปภาพที่ 17 รูปคลื่นบนผ้าเอนกประสงค์

ที่มา: <http://www.formlessdesign.com/news/5188/>

ชื่อของสิ่งมงคลสำหรับพกพาบางชนิดก็สะท้อนความเชื่อเรื่องความเป็นสิริมงคลของชาวญี่ปุ่นเช่นกันเนื่องจากชื่อของสิ่งมงคลสำหรับพกพานั้นมีการออกเสียงคำที่พ้องเสียงกับคำในภาษาญี่ปุ่นที่สื่อความหมายไปในทางที่ดีซึ่งมีความเชื่อกันว่าเมื่อพกแล้วจะนำสิ่งที่ดีสิ่งที่เป็นมงคลมาให้ตัวผู้พกตามความหมายของชื่อสิ่งของนั้นเช่นเหรียญ 5 เยนในภาษาญี่ปุ่นคือ 五円 (go-en) ออกเสียงตรงกับคำว่า 忌家 ซึ่งคันจิตัว 忌家 มีความหมายที่เป็นมงคลคือเป็นการขอพรจากเทพเจ้าหรือแปลว่าวาสนาการพกเหรียญ 5 เยนของชาวญี่ปุ่นอาจจะนำวาสนามาให้แก่ตัวผู้พกได้นอกจากนี้ขมกิตแคทที่มีการออกเสียงที่พ้องเสียงกับคำในภาษาญี่ปุ่นว่าคิทโตะคัทซีหมายถึงชนะอย่างแน่นอนการพกคิตแคทอาจจะช่วยสามารถให้ชนะสิ่งต่างๆได้เช่นกัน

เครื่องรางญี่ปุ่นหรือ โอะมาโมริ เป็นสิ่งมงคลสำหรับพกพาที่ชาวญี่ปุ่นมีความเชื่อเรื่องความเป็นสิริมงคลต่อสิ่งนี้ว่าเป็นสิ่งที่เปรียบเสมือนเครื่องเพิ่มพลังนำไปสู่ความเจริญไม่ว่าจะพกเพื่อความ เป็นสิริมงคลด้านความปลอดภัยเช่นเรื่องการเดินทางอย่างมีสวัสดิภาพความเป็นสิริมงคลด้านสุขภาพพลกแล้วร่างกายแข็งแรงความเป็นสิริมงคลด้านการเรียนพลกแล้วจะสามารถสอบผ่านได้หรือจะเป็นความเป็นสิริมงคลด้านการงาน-การเงินพลกแล้วเงินทองไหลมาเทมา รวมไปถึงด้านความรักที่พลกแล้วจะส่งเสริมในด้านรักที่ดีและความเป็นสิริมงคลด้านโชคลาภต่างๆเรามักจะเห็นว่าสิ่งมงคลสำหรับพกพาส่วนใหญ่แฝงความเชื่อเรื่องความเป็นสิริมงคลอยู่ด้วยเกือบทุกชนิดแต่นอกจากเรื่องความเป็นสิริมงคลแล้วอาจจะมีสิ่งที่เรียกว่าโชคร้ายสิ่งมงคลสำหรับพกพาเหล่านี้ก็มีหน้าที่อีกด้านคือปกป้องสิ่งที่เป็นอัปมงคลด้วย

3.2.2 ความเชื่อเรื่องความเป็นอัมมถ

ความเป็นอัมมถหมายถึงปราศจากมถไม่เจริญเป็นลางร้าย หรืออาจจะเป็นสิ่งที่ล้น ลือความหมายในด้านลบเป็นสิ่งที่ใดก็ตามที่ไม่นำมาซึ่งความเจริญงอกงามสิ่งนั้นคือสิ่งอัมมถ ชาวญี่ปุ่นมีความเชื่อว่าเป็นชีวิตประจำวันมีสิ่งชั่วร้ายสิ่งไม่ดีอยู่รอบตัวที่จะเป็นภัยต่อตนเอง โดย ความเชื่อเหล่านี้มีรากฐานมาจากศาสนาชินโตเกี่ยวกับการนับถือภูตผีปีศาจซึ่งฝังอยู่ในจิตใจของ ชาวญี่ปุ่นมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันการปลงสิ่งมถสำหรับพวกเขาจะเป็นสิ่งที่ช่วยในเรื่องการ ปิดเป่าสิ่งอัมมถสิ่งชั่วร้ายได้

โดยส่วนใหญ่แล้วสิ่งมถสำหรับพวกเขามักจะมีคุณสมบัติต่อต้านความเป็นอัมมถ สามารถปิดเป่าและปลอดภัยจากสิ่งชั่วร้ายการพัน โอบิไว้ที่ห้องเพื่อไม่ให้ปีศาจไปรบกวนเด็กที่อยู่ใน ในครรภ์การพกเหรียญ 5 เยนการพกถุงเกลือพกพาการนำกระดิ่งไปติดไว้กับเครื่องใช้พกพาต่างๆ การติดเครื่องรางระวางหลังรวมไปถึงการพกเครื่องรางญี่ปุ่น (โอะมาโมริ) ล้วนมีคุณสมบัติที่ช่วย ให้ปราศจากสิ่งที่เป็นอัมมถช่วยปิดเป่าสิ่งอัมมถและสิ่งชั่วร้ายให้สำหรับผู้พกพาสิ่งมถ นั้นๆ

จะเห็นได้ว่าสิ่งเหล่านี้สะท้อนความเชื่อที่ฝังอยู่ในสิ่งมถสำหรับพวกเขาในเรื่องของความ เป็นสิริมถและอัมมถอยู่ด้วยมักจะเห็นได้จากจากชาวญี่ปุ่นมักพกสิ่งมถสำหรับพวกเขาเพื่อ นำไปสู่ความเจริญและให้ตัวเองปลอดภัยจากสิ่งที่ไม่ดี

3.3 ความเชื่อเรื่องสัตว์

ความเชื่อของคนญี่ปุ่นเรื่องสัตว์ส่วนหนึ่งมาจากศาสนาชินโตโดยคำสอนหลักนอกจากเรื่อง การบูชาเทพเจ้าแล้วศาสนาชินโตให้ความสำคัญและเคารพธรรมชาติอย่างธรรมชาติที่ชาวญี่ปุ่นให้ ความสำคัญอย่างมากคือเรื่องสัตว์

ชาวญี่ปุ่นมีความเชื่อที่หลากหลายรวมไปถึงความเชื่อเรื่องสัตว์สัตว์มีความสัมพันธ์กับ ความเชื่อของชาวญี่ปุ่นมาตั้งแต่โบราณคนญี่ปุ่นในสมัยโบราณมีความเชื่อว่าสัตว์แต่ละชนิดมีพลัง เพราะเกี่ยวพันกับเรื่องเทพเจ้าเรามักจะเห็นได้จากการเชื่อมโยงกับศาลเจ้ามีพิธีกรรมต่างๆ ที่ เกี่ยวข้องนอกจากนี้ความเชื่อเรื่องสัตว์ก็อาจจะมาจากตำนานที่เล่าต่อกันมาตั้งแต่อดีตจนถึง ปัจจุบันบ้างก็อาจจะหยิบยกคุณสมบัติของสัตว์นั้นขึ้นมาอย่างเสียงร้องของสัตว์ที่มีความหมายที่ดี การดำเนินชีวิตของสัตว์เป็นต้นสัญลักษณ์เรื่องสัตว์จึงมักจะถูกเอามาใช้ในการทำสิ่งมถสำหรับ พวกเขาของชาวญี่ปุ่น

เรามักจะเห็นสิ่งของเครื่องใช้ที่ทำเป็นรูปสัตว์นอกจากในเรื่องของความสวยงามรูปสัตว์ที่ ทำออกมานั้นยังมีความเชื่อที่แฝงอยู่ในสัตว์นั้นๆอีกด้วยเช่นผ้าเอนกประสงค์ที่มีลวดลายนกฮูก ชาวญี่ปุ่นมีความเชื่อว่านกฮูกนกฮูกเป็นสัญลักษณ์ของความ โชคดีและปกป้องผู้คนจากเรื่องร้ายๆ เนื่องจากคำว่านกฮูกในภาษาญี่ปุ่นมีความหมายว่าไม่ลำบากจึงอาจจะคิดได้ว่าการนำเอาสัญลักษณ์ ของนกฮูกมาออกแบบจะให้ผลในเรื่องของความไม่ลำบากการนำสัญลักษณ์ของเต่าและนก กระเรียนมาออกแบบเนทลีเกะและเครื่องรางระวังหลังเนื่องจากเต่าเป็นสัตว์ที่มีอายุยืนจึงเป็น สัญลักษณ์ในเรื่องของการมีอายุยืนยาวรวมถึงลวดลายรูปกระต่ายที่ถูกนำมาออกแบบบน เครื่องรางระวังหลังเนื่องจากมีความเชื่อว่ากระต่ายเป็นจิตวิญญาณของดวงจันทร์จึงอาจจะทำให้ พลังสามารถที่จะขับไล่สิ่งชั่วร้ายได้

สิ่งมงคลสำหรับพกพาของชาวญี่ปุ่นมักจะออกแบบเป็นรูปสัตว์หรือสัญลักษณ์ของสัตว์ นั้นๆสิ่งนี้สะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อของชาวญี่ปุ่นที่มีต่อสัตว์ในลักษณะต่างๆทั้งด้านตำนานและ คุณสมบัติของสัตว์นั้นนอกจากนี้อาจจะกล่าวได้ว่าสัตว์ที่นำมาเป็นออกแบบหรือเป็นสัญลักษณ์ ของสิ่งมงคลสำหรับพกพาอาจจะเป็นสิ่งที่เสริมให้สิ่งของเครื่องใช้เหล่านั้นมีพลังในการเป็น สิ่งมงคลตัวอย่างเช่นผ้าเอนกประสงค์หากไม่ได้ออกแบบลวดลายของเต่าลงไปก็จะผ้าเอนกประสงค์ ธรรมดาที่ไม่ได้มีพลังช่วยในด้านอะไรแต่เมื่อออกแบบลวดลายของเต่าลงไปคนญี่ปุ่นกลับเชื่อมั่น ว่าเมื่อพกพาผ้าเอนกประสงค์นั้นแล้วจะทำให้อายุยืนเป็นต้น

3.4 ความคิดด้านสังคม

สิ่งมงคลพกพาเป็นสิ่งที่มาตั้งแต่โบราณในประเทศญี่ปุ่นและมีความสัมพันธ์ควบคู่กับชาว ญี่ปุ่นมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันและอาจจะเป็นสิ่งที่สะท้อนความเชื่อวัฒนธรรมและวิถีการ ดำเนินชีวิตของชาวญี่ปุ่นในสมัยนั้นๆในอดีตคนญี่ปุ่นมักจะเอาสิ่งของเครื่องใช้ของกินใน ชีวิตประจำวันมาทำเป็นของพกพาที่มีความเป็นมงคลอาจจะเป็นเพราะเทคโนโลยีที่ยังไม่มี ความก้าวหน้าเทียบเท่ากับปัจจุบันเช่น โอบิเป็นสิ่งมงคลพกพาที่มีมาตั้งแต่สมัยโบราณ โอบิเป็น เครื่องแต่งกายที่เป็นส่วนหนึ่งของชุดกิโมโนใช้สำหรับพันไว้ที่เอวแต่คนญี่ปุ่นในสมัยโบราณนั้น ใช้โอบิพันไว้ที่หน้าท้องสำหรับหญิงตั้งครรภ์ตามแนวความเชื่อเรื่องการปกป้องครรภ์อาจเป็น เพราะในสมัยนั้นยังไม่มีเทคโนโลยีด้านการแพทย์ที่ทันสมัยที่จะทำให้หญิงตั้งครรภ์รู้สึกปลอดภัย ชาวญี่ปุ่นในสมัยโบราณจึงใช้โอบิเป็นที่พึ่งทางใจให้หญิงตั้งครรภ์รู้สึกสบายใจและปลอดภัยขึ้น การใช้โอบิพันท้องเพื่อปกป้องครรภ์ก็ยังทำมาเรื่อยๆจนถึงปัจจุบัน

ต่อมายุคสมัยเริ่มเปลี่ยนไปสิ่งมงคลสำหรับพกวาก็เปลี่ยนแปลงตามยุคสมัยมีสิ่งมงคลที่แปลกใหม่ไปจากเดิมในยุคปัจจุบันชาวญี่ปุ่นมีความเชื่อในการนำคิเทเคทเป็นสิ่งมงคลสำหรับพกวาเนื่องจากความหมายที่ดีเกี่ยวกับเรื่องการเรียนรู้คนญี่ปุ่นนิยมซื้อให้กันและนิยมพกในเทศกาลสอบเรื่องนี้อาจจะสะท้อนให้เห็นถึงการให้ความสำคัญในการศึกษาของประเทศญี่ปุ่นที่มีการแข่งขันกันค่อนข้างสูงได้ด้วยการพกคิเทเคทอาจจะเป็นสิ่งที่ดีแล้วทำให้ผู้พกรู้สึกสบายใจและเป็นตัวช่วยให้ตัวผู้พกรู้สึกมั่นใจสามารถที่จะสอบผ่านได้นอกจากนี้การออกแบบผลิตภัณฑ์คิเทเคทสามารถสะท้อนความเป็นประเทศญี่ปุ่นได้อย่างดีการออกแบบคิเทเคทประจำจังหวัดอาจจะชี้ให้เห็นถึงสภาพสังคมและเอกลักษณ์ของจังหวัดนั้นๆ ได้อย่างเช่นรสมันหวานของจังหวัดไซตามะเราก็อาจจะสามารถรับรู้ได้ว่าจังหวัดไซตามะมีชื่อเสียงทางด้านมันหวานการออกแบบของผลิตภัณฑ์คิเทเคทตามฤดูกาลอาจจะชี้ให้เห็นว่าคนญี่ปุ่นให้ความสำคัญกับฤดูกาลและเทศกาลต่างๆ

นอกจากนี้เครื่องรางญี่ปุ่น (โอะมาโมริ) แต่เดิมที่มีลักษณะเป็นทรงสี่เหลี่ยมได้พัฒนาใหม่ให้มีรูปทรงรูปแบบที่หลากหลายมากขึ้นโดยทำให้มีรูปร่างหน้าตาที่น่ารักปรับเปลี่ยนให้เข้ากับสังคมปัจจุบันสิ่งนี้สามารถสะท้อนเรื่องวัฒนธรรมความน่ารักของญี่ปุ่นได้ประเทศญี่ปุ่นมีวัฒนธรรมความน่ารักที่เรียกว่า "คาawaii" เป็นคำในภาษาญี่ปุ่นหมายความว่าน่ารักน่าชมและหมายถึงคุณลักษณะน่ารักตามบริบทของวัฒนธรรมญี่ปุ่นซึ่งเป็นส่วนที่สำคัญมากในวัฒนธรรมสมัยนิยมอย่างการบันเทิงอาหารของเล่นนิสัยของชาวญี่ปุ่น (Akeru, 2560 : Website) และอาจจะรวมไปถึงสิ่งมงคลสำหรับพกวาอย่างเครื่องรางญี่ปุ่น (โอะมาโมริ) การเอาวัฒนธรรมความน่ารักเข้ามาผสมผสานกับเครื่องรางของขลังที่เป็นสิ่งโบราณของประเทศญี่ปุ่นอาจจะเพื่อที่จะไม่ให้เครื่องรางถูกมองว่าเป็นสิ่งที่มีความโบราณและทำให้เครื่องรางญี่ปุ่นกระจายไปสู่คนรุ่นใหม่ได้ง่ายขึ้นโดยวัฒนธรรมความน่ารักสามารถที่จะผสมผสานกับเครื่องรางของขลังให้มีความทันสมัยได้อย่างกลมกลืนนอกจากนี้ยังเป็นสิ่งที่จะทำให้คนทั่วโลกเข้าใจถึงความเป็นญี่ปุ่นมากขึ้นจากสิ่งของต่างๆ

สิ่งมงคลสำหรับพกวาเป็นสิ่งที่สามารถสะท้อนชีวิตความเป็นอยู่และภูมิปัญญาของชาวญี่ปุ่นในยุคสมัยต่างๆ ได้เป็นอย่างดีนอกจากเครื่องรางแล้วนั้นของใช้ของกินเครื่องประดับล้วนเป็นสิ่งมงคลสำหรับพกวาของชาวญี่ปุ่นได้ทั้งสิ้น

3.5 ความคิดด้านเศรษฐกิจ

เศรษฐกิจของญี่ปุ่นตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปตามเวลาประเทศญี่ปุ่นเป็นประเทศที่ทุกคนอาจจะอยากมาสัมผัสบรรยากาศเอกลักษณ์ของความเป็นญี่ปุ่นเนื่องจากเต็มไปด้วยสถานที่ท่องเที่ยวที่หลากหลายไม่ว่าจะเป็นแหล่งศูนย์การค้าท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติรวมไปถึงศาลเจ้าและวัดนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มักจะนิยมมาศาลเจ้าหรือวัดเพื่อมาสักการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์ นอกจากนี้ประเทศญี่ปุ่นยังมีความเชื่อเรื่องสิ่งมงคลสำหรับพวกเขาที่พบเห็นได้บ่อยคือเครื่องรางไม่ว่าจะไปเที่ยวศาลเจ้าหรือวัดและในปัจจุบันตามร้านค้าในประเทศญี่ปุ่นจะเห็นสินค้าประเภทเครื่องรางวางจัดจำหน่ายเป็นของฝากและของที่ระลึกจำนวนมากเครื่องรางอาจจะเป็นสินค้าที่กระตุ้นเศรษฐกิจของญี่ปุ่น โดยเน้นไปที่การท่องเที่ยวศาลเจ้าและวัดที่ทำเงินให้กับประเทศเป็นจำนวนมากทำให้ชาวญี่ปุ่นก็มีการคิดค้นเครื่องรางใหม่ๆให้มีความทันสมัยออกมาอยู่เรื่อยๆรวมถึงการออกแบบเครื่องรางให้มีความทันสมัยจากเดิมที่เป็นตุ๊กตารูปสัตว์เลื้อยคลานปัจจุบันรูปร่างของเครื่องรางก็มีความหลากหลายมากขึ้นอาจจะเป็นทางเลือกให้กับนักท่องเที่ยวตามความต้องการของแต่ละบุคคล

คิทแคทเป็นสิ่งมงคลสำหรับพวกเขาที่เป็นสินค้าที่กระตุ้นเศรษฐกิจของญี่ปุ่นอย่างมากที่มียอดขายเติบโตขึ้นมากกว่า50% ตั้งแต่ปี2010(MorTanapa, 2560: Website) คิทแคทถือเป็นสินค้านิยมทั้งของชาวญี่ปุ่นและนักท่องเที่ยวเนื่องจากความหมายที่ดีของสินค้าทำให้ชาวญี่ปุ่นนิยมซื้อมอบให้กันและพวกเขาในช่วงสอบอีกทั้งคิทแคทในประเทศญี่ปุ่นมีความหลากหลายทั้งด้านรสชาติและการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวมีความแปลกใหม่นักท่องเที่ยวมักจะนิยมซื้อคิทแคทเป็นของฝากซึ่งจะเห็นได้ว่าสิ่งมงคลสำหรับพวกเขานั้นนอกจากเป็นวัตถุดิบที่พวกเขาใส่ใจแล้วยังอาจจะสามารถช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศได้อีกด้วย

4. บทสรุปและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาถึงความคิดความเชื่อของชาวญี่ปุ่นที่มีต่อสิ่งมงคลสำหรับพวกเขาพบว่า นอกจากเครื่องรางที่ชาวญี่ปุ่นนิยมพาเพื่อความสะดวกสบายแล้วยังมีสิ่งของเครื่องใช้ที่เรียกว่าสิ่งมงคลสำหรับพวกเขาที่ชาวญี่ปุ่นจะนิยมพกเอาไว้เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจอีกด้วยซึ่งจะแบ่งออกเป็นสิ่งมงคลพกพาที่เป็นของใช้สิ่งมงคลพกพาที่เป็นของกินสิ่งมงคลพกพาที่เป็นเครื่องประดับและสิ่งมงคลพกพาที่เป็นเครื่องรางซึ่งสิ่งมงคลพกพาของชาวญี่ปุ่นมีมาตั้งแต่โบราณและอยู่ควบคู่กับชาวญี่ปุ่นมาจนถึงปัจจุบันจากการศึกษาเรื่องนี้ทำให้ผู้วิจัยพบว่าความคิดความเชื่อของชาวญี่ปุ่นที่มีต่อสิ่งมงคลสำหรับพวกเขาได้รับมาจากความเชื่อจากตำนานของศาสนาชินโตสามารถแบ่งออกเป็นความ

เชื่อเรื่องเทพเจ้าและความเชื่อเรื่องมลทินบริสุทธิ์สิ่งมงคลสำหรับพกพาที่มีมาจากความเชื่อดั้งเดิมของศาสนาฮินดูที่ปรากฏอยู่ในตำนานบันทึกโคะจิกิความเชื่อเรื่องเทพเจ้าที่เชื่อว่าเทพเจ้าสามารถดลบันดาลสิ่งต่างๆ ได้จากที่ปรากฏในตำนานเทพอิชานาจิอิชิฮานาให้ลูกท้อกลายเป็นผลไม้ที่มีพลังทำให้ลูกท้อกลายเป็นผลไม้มงคลที่ชาวญี่ปุ่นมักนิยมเอารูปร่างลักษณะมาออกแบบเป็นสิ่งมงคลสำหรับพกพาความเชื่อเรื่องมลทินบริสุทธิ์การชำระล้างตัวเองให้ปราศจากมลทินปิดเป่าความไม่ดีด้วยการชำระล้างจากที่ปรากฏในตำนานเทพอิชานาจิกลับมาจากดินแดนหลังความตายและไปชำระล้างมลทินที่ทะเลซึ่งในปัจจุบันกลายเป็นสิ่งมงคลที่เกี่ยวกับเรื่องการชำระล้างมลทินและนิยมนำมาพกพาเพื่อปิดเป่าสิ่งชั่วร้ายโดยสิ่งมงคลสำหรับพกพาอาจมีรากฐานความเชื่อมาจากความเชื่อเรื่องเทพและการชำระล้างมลทินที่ปรากฏอยู่ในตำนานของศาสนาฮินดู

ความเชื่อเรื่องความเป็นสิริมงคลและอัปมงคลโดยส่วนใหญ่แล้วสิ่งมงคลสำหรับพกพาจะแฝงความเชื่อด้านความเป็นสิริมงคลและความเป็นอัปมงคลอยู่ด้วยเกือบทุกชนิดสิ่งมงคลสำหรับพกพาที่มีความเป็นสิริมงคลจะพกแล้วนำโชคดีมาให้แก่ผู้พกพาและส่วนใหญ่มักจะออกแบบเป็นลวดลายมงคลการนำเอาลวดลายมงคลมาออกแบบเพื่อจะทำให้สิ่งของนั้นมีคุณสมบัติความเป็นมงคลตามความหมายของลวดลายที่นำมาออกแบบอีกทั้งชื่อของสิ่งของที่มีการออกเสียงในภาษาญี่ปุ่นออกมาให้ความหมายที่ดีสิ่งของนั้นก็จะถูกนำมาพกพากันเนื่องจากความหมายของสิ่งนั้นที่มีความเป็นมงคลนอกจากนี้สิ่งมงคลสำหรับพกพายังสะท้อนความเชื่อเรื่องความเป็นอัปมงคลด้วยเนื่องจากมีคุณสมบัติที่พกแล้วป้องกันภัยปิดเป่าสิ่งชั่วร้ายโดยมีพื้นฐานความเชื่อมาจากศาสนาฮินดูเกี่ยวกับการนับถือภูติผีปิศาจที่อยู่คู่กับคนญี่ปุ่นมาตั้งแต่โบราณจนถึงปัจจุบัน

ความเชื่อเรื่องสัตว์สิ่งมงคลสำหรับพกพาของชาวญี่ปุ่นมักจะออกแบบเป็นรูปสัตว์หรือสัญลักษณ์ของสัตว์นั้นๆ สิ่งนี้สะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อของชาวญี่ปุ่นที่มีต่อสัตว์ในลักษณะต่างๆ ทั้งด้านตำนานและคุณสมบัติของสัตว์นั้นนอกจากนี้อาจจะกล่าวได้ว่าสัตว์ที่นำมาเป็นออกแบบหรือเป็นสัญลักษณ์ของสิ่งมงคลสำหรับพกพาอาจจะเป็นสิ่งที่เสริมให้สิ่งของเครื่องใช้เหล่านั้นมีพลังในการเป็นสิ่งมงคล

ความคิดด้านสังคมสิ่งมงคลสำหรับพกพาเป็นสิ่งที่สามารถสะท้อนชีวิตความเป็นอยู่และภูมิปัญญาของชาวญี่ปุ่นในยุคสมัยต่างๆ ได้เป็นอย่างดีเดิมประเทศญี่ปุ่นยังไม่มีเทคโนโลยีที่ก้าวหน้าก็มักจะเอาสิ่งของเครื่องใช้รอบตัวมาทำเป็นสิ่งมงคลสำหรับพกพาให้เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจพอประเทศญี่ปุ่นเริ่มพัฒนาสิ่งมงคลพกพาต่างๆ ก็เปลี่ยนแปลงไปด้วยแต่สิ่งเก่าๆ ก็ยังคงอยู่ การออกแบบผลิตภัณฑ์ของสิ่งมงคลที่สามารถสะท้อนวัฒนธรรมและวิถีการดำเนินชีวิตของชาว

ญี่ปุ่นได้ตามที่กล่าวเอาไว้ข้างต้นการปรับเปลี่ยนรูปแบบของสิ่งมงคลที่มีความโบราณให้เข้ากับยุคสมัยปัจจุบันสามารถสะท้อนวัฒนธรรมที่มีบทบาทสำคัญกับประเทศญี่ปุ่นอย่างมาก

ความคิดด้านเศรษฐกิจสิ่งมงคลสำหรับพวกเขาสามารถช่วยในการกระตุ้นเศรษฐกิจของญี่ปุ่นในด้านการนำเงินเข้าประเทศการที่ชาวต่างชาติเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศญี่ปุ่นและซื้อของฝากคิดไม้คิดมือไปของฝากที่เป็นที่นิยมนั่นก็คือเครื่องรางญี่ปุ่นและกิ๊พแคทที่ออกแบบสไตล์ญี่ปุ่นและอาจจะเป็นสาเหตุที่ทำให้ชาวญี่ปุ่นประดิษฐ์คิดค้นสิ่งมงคลสำหรับพวกเขาให้มีความทันสมัยออกมาเห็นได้จากเครื่องรางญี่ปุ่น (โอะมาโมริ) มีการออกแบบรูปทรงให้มีความหลากหลายเข้ากับยุคสมัยปัจจุบันเพื่อที่จะสร้างรายได้และกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศญี่ปุ่นได้

ถึงแม้ว่าญี่ปุ่นจะเป็นประเทศที่มีความพัฒนาในด้านความเจริญในหลายๆด้านคนญี่ปุ่นจึงเป็นคนที่น่าสนใจแต่เรื่องของเทคโนโลยีและการพัฒนาสิ่งใหม่ๆขึ้นมาแต่ความคิดความเชื่อในเรื่องเหล่านี้ก็ไม่ได้เลือนหายไปอีกทั้งยังสามารถสะท้อนออกมาผ่านรูปแบบของสิ่งมงคลสำหรับพวกเขาได้อีกด้วยซึ่งผู้วิจัยหวังว่าหากมีการศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับสิ่งมงคลข้อมูลที่ได้จากงานวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่องานวิจัยเกี่ยวกับสิ่งมงคลสำหรับเรื่องอื่นๆอีกต่อไป

ปัญหาและข้อเสนอแนะ

การทำวิจัยครั้งนี้มีปัญหาในเรื่องของการค้นคว้าส่วนของเนื้อหาของสิ่งมงคลสำหรับพวกเขา เนื่องจากการค้นคว้าในหนังสือมีข้อมูลเนื้อหาอยู่น้อยมาก ซึ่งข้อมูลส่วนใหญ่จะอยู่ในสื่ออิเล็กทรอนิกส์และเป็นสื่อภาษาต่างประเทศ ทำให้เวลาที่ผู้วิจัยทำการแปลเรียบเรียงออกมาเป็นภาษาไทยเกรงว่าจะทำให้ข้อมูลมีการคลาดเคลื่อนและไม่ได้ภาษาที่สละสลวย

บรรณานุกรม

หนังสือและเอกสารตีพิมพ์ภาษาไทย

กิ่งดาว ไตรยสุนันท์. **สิ่งมงคลญี่ปุ่น**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ภาษาและวัฒนธรรมสมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น) , 2553.

เพ็ญศรี กาญจนมัย. **ชินโตจิตวิญญาณของญี่ปุ่น**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ม.ป.ป.
มณฑา พิมพ์ทอง. **ธรรมเนียมญี่ปุ่น**. กรุงเทพฯ : โรงเรียนสมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น) , 2543.

วนิดา จำเขียว. **ศาสนาเปรียบเทียบ**. กรุงเทพฯ: พรานนกการพิมพ์ , 2543

ศิลป์ ภาคสุวรรณ. **รู้จักญี่ปุ่น**. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2532

อรรถจักร สัตยานุรักษ์. **Japanization**. กรุงเทพฯ : บริษัทห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์, 2548

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

ธ.ธรรมรักษ์. (2555). **9 สุดยอดสิริมงคลที่ควรรู้เพื่อมีบารมีที่ยิ่งใหญ่**. [ออนไลน์].

เข้าถึงเมื่อ 10 เมษายน 2561. เข้าถึงจาก <https://torthammarak.wordpress.com/2012/>

พิชชาวิศม์. (2560). **ทำไม KitKat ถึงได้ฮิตในญี่ปุ่น**. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 7 มีนาคม 2561.

เข้าถึงจาก <https://www.marumura.com/kitkat-in-japan/>

สำนักพิมพ์ภาษาและวัฒนธรรม. (2560). **เหรียญ 5 เยนพกไว้...เย็นๆใจ**. [ออนไลน์].

เข้าถึงเมื่อ 5 มีนาคม 2561. เข้าถึงจาก

http://www.tpapress.com/knowledge_detail.php?k=144

องค์กรส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยญี่ปุ่น. (2559). **สะสมเครื่องรางญี่ปุ่นกันเถอะ**.

เข้าถึงเมื่อ 13 พฤษภาคม 2560. เข้าถึงจาก <http://www.jnto.or.th/newsletter/lucky-charm/>

Adminseotwo. (2560). **ความเชื่อเกี่ยวกับเกลือของคนญี่ปุ่น**. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 30 พฤศจิกายน

2560. เข้าถึงจาก <http://demirhanbaylan.net>

Akeru. (2560). ความเป็นมาของคำว่า “คาวาอิ Kawaii”. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 26 เมษายน 2561.

เข้าถึงจาก <https://today.line.me/th/pc/article>

Akina Ying. (2554). เครื่องรางญี่ปุ่น : เหรียญ5เยน. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 13 พฤษภาคม 2560.

เข้าถึงจาก <http://www.marumura.com/5-yen-coin-omamori/>

C2. (2554). Omamori : เครื่องรางญี่ปุ่น. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 17 กุมภาพันธ์ 2561.

เข้าถึงจาก <https://www.marumura.com/omamori/>

Fukushima-inari. (2559). 桃守り . [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 7 มีนาคม 2561. เข้าถึงจาก

<http://www.fukushima-inari.com/amulet/171.html>

Gashapond. (2561). เจาะลึกเครื่องรางญี่ปุ่นความหมายดวงดีแบบไหนที่อยากได้ต้องดู. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 18 กุมภาพันธ์ 2561.

เข้าถึงจาก <https://chillchilljapan.com/omamori-type-and-mean/#content01>

Japan555. (2561). เครื่องรางญี่ปุ่น Omamori or Japanese Charm. [ออนไลน์].

เข้าถึงเมื่อ 18 กุมภาพันธ์ 2561. เข้าถึงจาก

<http://www.japan555.com/know-your-japanese-safety-charm/>

Jom. (2560). ลูกท้อ. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 7 มีนาคม 2561. เข้าถึงจาก

<https://www.thai-thaifood.com/th>

Kamawanu. (2546). 手ぬぐい柄の意味由来. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 7 มีนาคม

2561. เข้าถึงจาก <http://www.kamawanu.co.jp/tenugui/origin.html>

MorTanapa. (2560). โรงงานไหมญี่ปุ่นสำหรับผลิตทิชเชทโดยเฉพาะที่มีมากกว่า 300 ไร่. เข้าถึงเมื่อ 7 มีนาคม 2561. เข้าถึงจาก <https://www.winnews.tv/news/18239>

Mumpillow. (2558). **อวัยวะโอบิผ้าสำคัญที่ต้องมีสำหรับแม่ตั้งครรภ์ชาวญี่ปุ่นสมัยโบราณ.**

[ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ19กุมภาพันธ์2561. เข้าถึงจาก

<http://mumpillow.lnwshop.com/article/177>

Namjai. (2558). **ความเชื่อเรื่องเกลือ.** [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ22 กุมภาพันธ์2561.

เข้าถึงจาก <http://modchang.namjai.cc/e166133.html>

Panasonic Thailand. **Sensu วิธีการคลายร้อนของญี่ปุ่น.** [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ28 กุมภาพันธ์

2561. เข้าถึงจาก

<https://www.panasonic.com/th/consumer/aspire/008/warm-Japan/sensu.html>

Thaiza. (2556). **เกลือในความเชื่อของชาวญี่ปุ่น.** [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ22 กุมภาพันธ์2561.

เข้าถึงจาก <https://horoscope.thaiza.com/content/275729/>

Wargo. (2559). **Types of kimono obi in Japan.** [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ19กุมภาพันธ์2561.

เข้าถึงจาก <https://kyotokimono-rental.com/en/column/kimono-obi-in-japan.html>

WP. (2560). **เผยเบื้องหลังทำไม “kitkat” ช็อกโกแลตยุโรปตีตลาดญี่ปุ่นสำเร็จจนวันนี้มีกว่า300**

รสชาติ?! [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ7มีนาคม2561. เข้าถึงจาก

<https://www.brandbuffet.in.th/2017/03/how-kitkat-success-in-japan-market/>

Yasufumi Nishi. (2560). **เครื่องรางญี่ปุ่น-โอมามอรี (Omamori).** [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ17

กุมภาพันธ์2561. เข้าถึงจาก <https://tictokyo.wordpress.com/2017/01/11/omamori/>

コノ。 (2560). **神社の塩.** [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ22กุมภาพันธ์2561. เข้าถึงจาก

<http://jinjya-sio.com/?tid=5&mode=f4>